№ 169. Łódź, Niedziela 22 czerwca 1919 r. Rok II.

GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

PRENUMERATA:
Miesięcznie Mk. 5.50. Kwartalnie Mk. 16.50. Za odnoszenie dopłaca się 50 fen. miesięcznie.
Prenumerata przez pocztę miesięcznie Mk. 6.50. Kwartalnie 19.50.
Cena numeru pojedyńczego 30 fen.

Redakcja i Administracja w Łodzi:
Piotrkowska 106. Telefon 199.
Telefon w Warszawie 609.

OGŁOSZENIA:
Zwyczajne: 75 fen. za wiersz petitowy jednoszpaltowy (na stronie sześć szpalt).
Drobne: 12 fen. za wyraz, najmniej 1.20 Mk.
Nadesłane: przed tekstem 2.50 Mk., w tekście 3 Mk., po tekście 1.80 fen. za wiersz petitowy (str. 4 szp.)
Nekrologi: 1.25 Mk. za wiersz petitowy (str. 4 szp.)

Anglja wobec Polski na kongresie pokojowym.

(Wywiad specjalnego delegata „Głosu Polskiego" z ambasadorem angielskim w Warszawie.

Z powodu decyzji kongresu pokoju o zarządzeniu plebiscytu na Górnym Śląsku cała prasa polska wyraziła swe ubolewanie.

Większość dzienników wykazała jednak dość wyrozumiałości dla koalicji.

W niektórych dziennikach wszakże rozległy się głosy, zwalające całą winę za umyślne jakoby krzywdzenie Polski na jedno z mocarstw sprzymierzonych, mianowicie na Anglję.

Czy tak jednak jest istotnie?

O szczerą i otwartą odpowiedź na powyższe pytanie poprosiłem najmiarodajniejszą chyba w tej kwestji osobę, bo samego ambasadora Wielkiej Brytanji w Warszawie Sir'a Percy Wyndhama.

Przyjąwszy mnie wczoraj na balkonie wykwintnego pałacyku przy ul. Pięknej, gdzie ambasada wielkobrytańska od wczoraj rezyduje, p. Wyndham oświadczył mi co następuje:

— W poglądzie, jakoby Anglja była specjalnie wrogo względem Polski usposobioną, niema ani krzty prawdy.

Rząd angielski, przedstawicielstwo Anglji na kongresie pokoju i wogóle cały naród angielski są jaknajżyczliwszymi dla [illegible]ki i chętnie będą nadal dopomagać [illegible] budowie własnej państwowości.

[illegible] Więc nie pod specjalnym wpły[illegible] zapadła na kongresie pokoju [illegible]ebiscycie na Śląsku?

[illegible]dczam panu zupełnie kate[illegible]parł ambasador — że by[illegible]m życzeniem całej en[illegible]nicy zdań w tej kwe[illegible]

[illegible] ambasador nie mógłby mi wskazać przyczyn, które wywołały decyzję powyższą?

— Konkretnego nic nie umiałbym panu w tej sprawie powiedzieć — brzmiała odpowiedź pana Wyndhama — naogół zaś przypuszczam, że mocarstwom sprzymierzonym chodziło o przyśpieszenie zawarcia pokoju, co jest przecież zupełnie zrozumiałym, a także o jaknajściślejsze przestrzeganie zasady samookreślenia ludów.

Plebiscyt, mimo pewnych wad, którym można zapobiedz, ma bowiem tą ważną zaletę, że rozstrzyga wszelkie spory jasno i bezapelacyjnie, nikt więc nie może twierdzić, że został pokrzywdzonym, co usuwa ewentualną późniejszą irredentę, lub myśli o rewanżu.

Jeśli ententa postanowiła zarządzić plebiscyt na Górnym Śląsku, oznacza to, że uważa tą metodę za najbardziej odpowiednią i nieposzlakowaną („fair").

Polacy zaś, jako sprzymierzeńcy, powinni we własnym interesie, starać się uzgodnić swą politykę z życzeniami i poglądami całej jednomyślnej entente'y.

My zaś ze swej strony robimy, co możemy, by być Polsce pomocnymi.

Ostatnio, naprzykład, pomagaliśmy rządowi polskiemu w wyjaśnieniu prawdy o rzekomych ekscesach antyżydowskich, wiadomości o których wywierają u nas jaknajgorsze wrażenie.

Jest to najgłówniejszą przyczyną tego, że czasami faktycznie rozlegają się nieprzychylne dla Polski głosy.

Staramy się więc w relacjach, posyłanych naszym rządom, przedstawić sprawę jaknajdokładniej, po starannem wybadaniu jej przez naszych specjalnych delegatów i pewni jesteśmy, że zdołamy zadać kłam przesadnym wieściom, kolportowanym w znacznej ilości zagranicę.

Czynimy więc wszystko, by zapewnić Polsce pomyślną i szczęśliwą przyszłość.

Henryk Liński.

Lenin i Kołczak.

—x—

Paryski „Le Pays" zamieszcza artykuł Andre Chevalier, w którym w ciekawy sposób charakteryzuje nowego boga reakcyjnej Rosji, w przeciwstawieniu do naszych rodzinnych „Gazet Warszawskich", „Dwugroszówek", a nawet maleńkich piesków strażowo-rozwojowych.

Podajemy go poniżej w przekładzie:

Kiedy Lenin, świetny linoskok przy pomocy znakomitego salto mortale zawisł na szczycie masztu okrętu bolszewickiego, najbardziej jasnowidzący prorocy zawyrokowali jednomyślnie: „to nie potrwa długo".

„Daję im najwyżej kilkà tygodni"— powiedział pan Maklakow, do którego udałem się w celu omówienia przewrotu bolszewickiego.

„Oni" jednakże osiągnęli największą korzyść z tych przypuszczeń i nadziei anty-bolszewickich.

Próby interwencji zbrojnej podległy temu samemu losowi. Zaczęło się wówczas zdawać rządowi francuskiemu i panu Maklakowowi, że Lenin nie zniknie z powierzchni ziemi już nigdy; Lenin—to znaczy istotne niebezpieczeństwo, jedyne, wielkie niebezpieczeństwo, które należy usunąć za wszelką cenę i to w najkrótszym czasie.

Zaofiarował się Kołczak i zgotowano mu takie przyjęcie, jakie prawdopodobnie zgotowanoby Mikołajowi Romanowowi lub komukolwiek z jego rodziny. Tymczasem demokraci rosyjscy wołają na alarm.

Istnieje w Paryżu pewne stowarzyszenie, które jest rzeczywistym zwierciadłem nastroju w Rosji, szczerze przejętej hasłami wolności rewolucyjnej: jest to „Republikańska Liga Rosyjska". Nie jest ona podejrzewana o współdziałanie z Leninem, którego potęgę od samego początku starała się zwalczać.

Hasło, które nam rzuciła niedawno daje do myślenia: „Ani Lenin, ani Kołczak!". Pan Rosenfeld, sekretarz generalny Ligi, łaskawie udzielił nam kilku informacji w tej subtelnej i delikatnej materji.

„Patrz pan—rzekł—mam tu na biurku szereg wiadomości z Syberji, gdzie panuje Kołczak i operują jego wojska. Biały teror szerzy się tam niesłychanie. Aresztuje się, rozstrzeliwuje, teroryzuje się nietylko zdeklarowanych bolszewików ale i tych, których podejrzewa się tylko o sympatje rewolucyjne. Jest to wobec dyktatury Lenina, drugie niewątpliwe niebezpieczeństwo—dyktatura wojskowa.

Kołczak nie prowadzi bynajmniej akcji osobistej. Z Kołczakiem nie liczy się nawet bieg wydarzeń. Jest on niemym świadkiem, a siły jego stanowi kamaryla oficerska, która go otacza i daje dowody swego zapału anty-rewolucyjnego, dowody często krwawe.

„Ci ludzie egzaltują się wspomni[illegible] historycznemi. Marzą wszyscy, a[illegible] iść śladami Napoleona i zdusić w zarodku Republikę rosyjską.

Semenow, generał z najbliższego otoczenia Kołczaka, traci czas na charakteryzowanie a la Napoleon, na naśladowanie jego chodu i manier. Nie chodzi tu nawet o restaurację Romanowów, lecz jeszcze o coś gorszego. Sam Kołczak, który podobno jest demokratą może w krótkim czasie zostanie obalony i prześcignięty w kierunku reakcyjnym.

Siła, którą reprezentuje jest powierzchowna. Zmusza on wieśniaków do zaciągnięcia się do wojska, lecz ci nie robią tego chętnie. Wszędzie, gdzie mogą się od służby uchylić, czynią to i wybuchy nienawiści względem tego rządu są komentowane niejednokrotnie jako ataki bolszewickie.

Lenin w swej akcji oszukiwania narodu posiada przynajmniej wybiegi demagogiczne, które w najgorszym razie wzruszają nędzarzy i bezrobotnych. Kołczak i jego stronnicy jakiemiż mogą się chełpić wpływemi?

Niebezpieczeństwo, powtarzam, leży w tym, że Kołczak, o ciasnych horyzontach admirał morza Czarnego bolszewizm i socjalizm zamknął w jednym worku i teraz chce zatopić ten worek w Bałtyku.

Pewien pułkownik, przyjaciel pierwszej rewolucji, został wydalony, ponieważ odmówił poparcia tej dyktaturze militarnej, której celem jest ujarzmienie Rosji. Za temi ofiarami, utuczonemi przez wojnę maszeruje 180.000 właścicieli ziemskich „prefektów policji", jak ich nazywamy zaprzysiężonych wrogów 90 miljonów chłopów, t. j. reszty ludności kraju.

A czy pan wierzy w zwycięstwo Kołczaka?

Któż wie?

Wschodnia Syberja wydaje się być całkowicie przez niego zawładnięta. Wiadomo panu, jak bardzo wyczerpany jest nasz naród, jak silną jest tęsknota za ładem i wypoczynkiem.

Możliwe, że Kołczak tylko chwilowo potrafi porwać za sobą naród, jak się to zresztą już wydarzyło.

Jednak ten bolszewizm prawicy mógłby się tylko utrzymać przy pomocy bagnetów. Z chwilą gdy upadnie, nastąpić może reakcja bolszewicka, bardziej jeszcze groźna niż obecna. Widać, w pewnych zwłaszcza okolicach, zwołanych bolszewików, którzy stali się niemi jedynie przez nienawiść, jaką wzniecila w nich uprzednia dyktatura Kołczaka.

Jeżeli Francja ceni Rosję niechaj nie dopuszcza do tego. Niektórzy dawniejsi członkowie komitetu Kiereńskiego zaciągnęli się pod sztandar Kołczaka jedynie z obawy przed Leninem, lecz Kiereński spojrzał na bieg wypadków szerzej i jaśniej i manifest, który podpisał zgodnie z nami, wskazuje jasno jego stanowisko. „A więc—ani Lenin, ani Kołczak".

Artykuł p. Andre Chevalier, wyrażający opinję postępowych kół francuskich w wysokim stopniu zgadza się ze stanowiskiem demokracji polskiej.

Doskonale uświadamiamy sobie, iż zwycięska Rosja Kołczaka będzie dla nas o wiele większym wrogiem niż imperjalistyczny bolszewizm. Osądzamy i potępiamy krótkowzroczny krok endecji, która pcha do nawiązania stosunków między młodą na[illegible]ństwowością, a fisarem re[illegible]cji [illegible] doskonale p. Chevalier cha-

W przededniu rozstrzygających decyzji.

Dwie hypotezy.

Wywiad korespondenta „Daily Express" z niem. generałem Barthem w sprawie podpisania pokoju.

Nieprzeniknięta zasłoną niepewności otoczona jest najpoważniejsza w tej chwili dla świata całego kwestja, czy Niemcy podpiszą traktat pokoju i wykonają lojalnie jego warunki, czy też jak bankrut, rzucą na szalę swój ostatni atut, wywołując w całym świecie nowy ferment i wojnę, by wśród ogólnego chaosu nie wyjść gorzej niż inni.

Z powodu zamknięcia granicy nie dochodzi do nas prasa niemiecka, to też kontentować się należy tym materjałem poznawczym, jaki w sprawie tej preparują dziennikarze francuscy i angielscy. Wartość jego, naturalnie, jest niewielka.

Z pośród powodzi informacji sprzecznych lub tendencyjnych wyróżnia się głęboka i rzeczowa depesza „Matin" z Szwajcarji, następującej treści:

W rozmowie specjalnego korespondenta berlińskiego „Daily Express" z gen. Barthem, byłym komisarzem rządu do spraw wojskowych, generał wyjaśnił następujące dwie koncepcje postępowania Niemiec w sprawie podpisania ewent. odrzucenia traktatu pokoju:

1. Gabinet i zgromadzenie narodowe odmówią podpisu. Gabinet jednakże pozostaje w swej mocy, czekając na środki, które przedsięweźmie koalicja. Jego stanowisko będzie bierne na zachodzie lecz **czynne na wschodzie, gdzie starać się będzie o wyrugowanie polaków, tym bardziej, że wielkie ilości chłopów zostały w tym celu uzbrojone i liczne wojska pracują nad wybuchem powstania narodowego.**

2. Zgromadzenie narodowe może oświadczyć, że podpisanie traktatu jest niemożliwe, lecz rząd zostanie obalony, a **nowy rząd komunistów i niezależnych** wyśle delegatów do Wersalu, którzy będą gotowi do przyjęcia traktatu i zagwarantują lojalne wykonanie jego punktów.

Zwrócą oni prawdopodobnie uwagę, iż termin jest za krótki i skierują do koalicji prośbę, aby nie interwenjowała zbrojnie w Niemczech dopóki wojska całkowicie nie będą cofnięte i zmiany, postawione przez koalicję, wykonane; wtedy, po ustaleniu siły, na której będą mogli się oprzeć i skonstatowaniu, że nie należy już obawiać się opozycji rząd będzie mógł podpisać pokój uczciwie, broniąc jednak sprawy zmian w traktacie, która nastąpi wtedy, gdy Niemcy dowiodą koalicji całkowicie, że istnieją już istotnie nowe Niemcy.

Dalej mówi korespondent „Daily Expres": Przerwałem tu Barthowi. mówiąc, że oficerowie zadeklarowali już kilka razy, że odmówią posłuszeństwa rządowi, złożonemu z socjalistów niezależnych.

Rzeczywiście, odpowiedział Barth, najważniejszym problematem, będzie wniknięcie w sytuację oficerów. Ich obecność jednak w armji ochotniczej jest przedewszystkiem wynikiem konieczności zabezpieczenia sobie środków egzystencji.

Jeżeli zapewni się im, iż będzie się popierać ich w okresie ich przechodzenia z karjery wojskowej do urzędów cywilnych i że zapewni im się środki egzystencji, nie ulega wątpliwości, że większość ich posłuszeństwa nie odmówi.

Opinja gen. Bartha, należy tu zaznaczyć jest bardzo miarodajna. Jest to jeden z niewielu wyższych oficerów niemieckich, którzy względnie poza swym żołnierskim obowiązkiem posłuszeństwa zachowali trzeźwość wśród pijanego tryumfu i poważnie liczyli się z wrogiem, znając doskonale wewnętrzne potrzeby w Niemczech.

Gen. Barth znany jest dobrze łodzianom z czasów sprawowania przezeń urzędu gubernatora niemieckiego w naszym mieście, a całej Polsce z okresu, gdy był naczelnym instruktorem „wehrmachtu".

Gabinet niemiecki przeciw przyjęciu traktatu.

To spowodowało jego ustąpienie.

PARYŻ, 21 czerwca. (PAT). Havas. „Temps" donosi, że pod naciskiem delegacji niemieckiej, która wróciła z Wersalu, **gabinet niemiecki oświadczył się przeciwko przyjęciu traktatu.** — Jednakowoż kilku ministrów w szczególności Erzberger i Noske głosowali za przyjęciem traktatu. Wedle ogólnych zapewnień nowy gabinet, którego przewodniczącymi będą Erzberger i Noske oprze się o [illegible]kszość złożoną z centrum katol[illegible] socjalistów większości, socja[illegible] zawisłych, posłów bezpa[illegible] kilku innych grup. Erzberger jednakowoż zażąda od ententy dwóch zmian w traktacie. Jedna dotyczyć będzie zmiany artykułu 230 w tym duchu, by uwzględniono wrażliwość Niemiec w kwestji odpowiedzialności za wojnę, druga zmiana polegać ma na rezygnacji z pociągnięciem Wilhelma II do odpowiedzialności.

„Temps" donosi dalej, że wedle wiadomości, którą otrzymała delegacja amerykańska w Koblencji **Scheideman podał się do dymisji,** ponieważ gabinet tylko większością głosów nie zaś jednomyślnie oświadczył się za tezą, której on bronił, co równa się **odmówieniu podpisania warunków pokojowych. Noske, który oświadczył się za podpisaniem, otrzymał misję utworzenia nowego gabinetu.** — Wedle „Frankfurter Zeitung" nowy gabinet oświadczył się za przyjęciem warunków traktatu, lecz z pewnemi zastrzeżeniami.

„Temps" przynosi wiadomość z Berlina zapowiadającą, że socjaliści niezawiśli ogłoszą proklamację, żądającą od rządu, by podpisał traktat w jego obecnym brzmieniu, a równocześnie zrzucą z siebie odpowiedzialność, któraby wyniknąć mogła z odrzucenia traktatu.

Berlin, 21 czerwca. (PAT). Podczas posiedzenia gabinetu w Weimarze, wypowiedzieli się wszyscy prawie ministrowie jednomyślnie przeciwko przyjęciu warunków. Ministrowie wirtemberscy żądali podpisania warunków, saksońscy byli przeciwni temu, a część ministrów bawarskich była za podpisaniem.

Ustąpienie gabinetu niemieckiego.

Berlin, 21 czerwca. (PAT) Biuro Wolfa donosi z Weimaru pod datą 20 b. m. O godzinie 1 min. 18. Gabinet Scheidemana właśnie ustąpił. Wezwano go jednak, uby dalej sprawował tymczasem rząd, aż do mianowania nowego gabinetu.

Wiedeń, 21 czerwca. (PAT). B. K. donosi z Berlina: „Vossische Zeitung" donosi: W skład nowego rządu wejdą w każdym razie socjaliści większości i członkowie centrum. „Vossische Zeitung" dewiaduje się, że prezydent rzeszy Ebert powierzył misję utworzenia nowego gabinetu socjaliście większości posłowi Hermanowi Müllerowi.

Nowy gabinet.

BERLIN, 21 czerwca. (PAT). „Localanzeiger" donosi, że poseł socjalistów większości Herman Müller został upoważniony do ukonstytuowania nowego gabinetu. Według wszelkiego prawdopodobieństwa będzie on premjerem, Bernsdorf obejmie tekę spraw zagranicznych, a ministrowie Noske, Schmidt, Wissel, Dawid i Erzberger wejdą zapewne ponownie w skład nowego gabinetu.

Berlin, 21 czerwca. (PAT). „Berliner Neueste Nachrichten" dowodzą, że centrowcy i socjaliści wspólnymi siłami zniewolili gabinet do ustąpienia. Największy łajdak w wolnym państwie, Erzberger, czyni wszystko, ażeby wysunąć się na plan pierwszy.

Berlin, 21 czerwca. (PAT). Na posiedzeniu w nocy z czwartku na piątek gabinet zdecydował się po dłuższych naradach z przywódcami partji większości i członkami delegacji pokojowej ustąpić. Członkowie gabinetu oświadczyli gotowość prowadzenia spraw aż do wyboru nowego gabinetu. Wezwani do Weimaru rzeczoznawcy finansowi i gospodarczy, którzy uczestniczyli w naradach wersalskich zaczęli szczegółowo badać odpowiedź [illegible]carstw sprzymierzonych i doszli do przekonania, że przeciwnicy nie mieli nic zmie[illegible] w swoim tekście. Są oni zdania, że [illegible] traktatu nie można, gdyż doprowadziłoby to Niemcy do ruiny i radzą pokoju nie zawierać.

Prezydent Niemiec chciał ustąpić.

WIEDEN, 21 czerwca. (PAT). **B. K. donosi z Berlina: „Berliner Tageblatt" donosi z Weimaru. Prezydent rzeszy Ebert wyraził życzenie ustąpienia ze swego stanowiska. Uproszono go jednak, ażeby dalej pozostał na swoim stanowisku. Pozostanie Eberta jest bowiem rzeczą nieodzowną.**

O pokoju zadecydują socjaliści większości.

Berlin, 21 czerwca. (PAT). Wedle „Freiheit" głosowanie socjalistów prawicowych będzie decydującym dla podpisania warunków pokojowych. Głosowanie frakcji okazało znaczną większość głosów za podpisaniem. Nie może być żadnej wątpliwości co do tego, że prasa robotnicza wypowie się solidarnie za podpisaniem. „Freiheit" oburza się natomiast, że w kołach centrowych zastanawiano się długo nad tem, czy byłego cesarza Wilhelma wydać czy nie, jakby od tego miała zależeć przyszłość narodu niemieckiego. Życzenie plebiscytu w Prusiech zachodnich jest zrozumiałe, ale nie zrozumiałe jest, jak można los całego narodu niemieckiego uzależniać od losu jednego człowieka.

Partje niemieckie a traktat pokoju.

Berlin, 21 czerwca. (WBK). „Tag" donosi, iż w zgromadzeniu narodowem zapanował zupełny chaos w stosunku do stanowiska wobec podpisania traktatu pokojowego. Poza socjalistami niezależnemi, również i szajdemanowcy wypowiadają się częściowo za podpisaniem traktatu pokojowego. Centrum natomiast zaczęło się chwiać.

Niemcy podpiszą traktat w ostatniej chwili.

Londyn, 21 czerwca (PAT). Reuter. **Należy przypuszczać, że niemcy podpiszą traktat.** Ostateczny termin, upływa w poniedziałek o godz. 6-ej po południu. Podpisanie traktatu odsunięte zostanie prawdopodobnie *do ostatniej chwili. Pomimo to* **przygotowania sprzymierzonych na lądzie i morzu są zupełnie ukończone.** Urlopy w marynarce angielskiej zostały wstrzymane. Wzmocnione oddziały marynarki angielskiej zostały już odpowiednio rozlokowane w celu zabezpieczenia ścisłej blokady, zaś plan marszu na Berlin, który rozpocznie się we wtorek rano, o ile niemcy traktatu nie podpiszą, jest już ukończony.

Sprzymierzone armje okupacyjne obejmują 47 dywizji francuskich, 10 angielskich, 6 amerykańskich, 6 belgijskich, które liczą razem przeszło pół miljona ludzi. **Wielkie aeroplany angielskie R. 33 i R. 34 kompletnie wyekwipowane bombami i karabinami maszynowymi krążą nad Bałtykiem, Helgolandem i Kilonją, prawdopodobnie jako ostrzeżenie dla niemców.** Według doniesień **wielkie siły marynarki angielskiej wpłynęły na Bałtyk** i stanowią poważną groźbę dla niemców, o ileby **rozpoczęli ofenzywę przeciw Polsce lub Estonji.** Sprawę tę mają sprzymierzeńcy ciągle na uwadze. Gdyby niemcy postanowili traktatu nie podpisać, wojska sprzymierzone zajmą Berlin prawdopodobnie w przyszłym tygodniu.

Niemcy ewakuują zachodni okręg przemysłowy.

Wskazuje to, iż nie mają zamiaru podpisać traktatu.

(Tel. własny „Głosu Polskiego).

Praga, 21 czerwca. Pisma niemieckie **informują, iż z Elberfeldu, Dortmundu, Essen i miast sąsiednich posyła się cały materjał wojskowy,** do Seune zaś wielkie masy wojska **odchodzą w okolic Paderlozu w Westfalji.** W okręgu Ruhr, przedsiębierze się wszystkie możliwe środki w przewidywaniu możliwej okupacji aljantów.

Egzaminy ostateczne w uczelniach wyższych są przyśpieszone aby studenci uniknęli ewentualnego przymusowego odcięcia. Miasto Duisburg wypłaciło już swym urzędnikom pensję aż do października. Wielki przemysł i banki powzięły wszelkie środki, ostrożności wskazane przez sytuację.

Szkoła awjatyki w Padorborn została przeniesiona do Gothy.

Genewa, 21 czerwca. Do „Times" donoszą z Berlina, iż w kołach niemieckich poważnie liczą się z możliwością separatyzmu państw rzeszy w razie niepodpisania traktatu.

„Der Sozialist" pisze:

„Jeżeli traktat Wersalski nie będzie podpisany, ruch separatystyczny będzie popierany nietylko przez prowincje nadreńskie. ale i na Śląsku, w dolnej Saksonji, a może i w Prusach Wschodnich.

Jest to oszukiwaniem opinji publicznej, jeżeli się traktuje oficjalną deklarację odosobnienia prowincji, jako wysiłek kilku ludzi lekkomyślnych i garstki wyrzutków społeczeństwa. Oczywiście niewielu zdobyło się na wysunięcie się na czoło ruchu, lecz niejeden waha się napewno nietyle dla miłości swego niemieckiego Vaterlandu ile z obawy, aby nie narazić się na miano zdrajcy".

Co uczyni Polska, jeśli Niemcy nie podpiszą traktatu?

Przewidywany jest marsz armji naszych na zachód!

(Tel. wł. „Gł. Pol.")

Wiedeń, Iskrowo telegrafują z Ljonu do „Neues Wiener Journal": Jeśli Niemcy nie podpiszą traktatu pokojowego zostanie w sposób koncentryczny podjęty marsz na nie ze wszystkich stron... Co do roli **Polski, to prawdopodobnie wojska jej wkroczą do Prus Wschodnich i na Śląsk i m. in. obsadzą Gdańsk.** Armja Hallera, składająca się po większej części z wojennych jeńców polaków z Niemiec i Austryi, wykształcona podczas wojny we Francji ma liczyć 70,000 ludzi, 250 armat polowych, 80 ciężkich i **150 tanków.** Część armji tej została niedawno przetransportowana do Polski przez Niemcy i użyta przeciw ukraińcom w Galicji wschodniej, aczkolwiek konferencja paryska zarządziła, by siły te były użyte przeciw bolszewikom.

Znów przedłużenie terminu.

Wiedeń, 21 czerwca. (PAT) B. K. donosi z Berlina. „Vossische Zeitung" pisze: Jest rzeczą wykluczoną, ażeby do poniedziałku do godziny 7 wieczorem odpowiedź Niemiec mogła nadejść do Weimaru. Niemiecka delegacja pokojowa będzie prosiła o przedłużenie tego terminu.

Sielanka wersalska skończyła się...

Lugdun, 21 czerwca. (PAT). Radjo pozn. Najpoważniejsze organa prasy niemieckiej wypowiadają zdanie, że **niemcom nie pozostało nic innego jak poddać się i podpisać warunki pokojowe.** „Vossische Zeitung" pisze, że podpisanie uratuje jeszcze Niemcy przed ostatecznym rozpadnięciem się, podczas gdy nie podpisanie przeciągnęłoby nędzę Niemiec w nieskończoność. — „Frankfurter Zeitung" twierdzi, że nie udało się tym razem delegacji niemieckiej skłonić koalicji do przedłużenia układów. Nieda się zaprzeczyć, że jest dla Niemiec absolutnie niemożliwe, ażeby warunki odrzucić. Sielanka wersalska skończyła się.

Nieznane punkty traktatu.

Londyn, 21 czerwca. (WBK). „Daily Mail" rozpoczęło publikację traktatu pokojowego, z którego następujące punkty nie były jeszcze dostatecznie znane opinji publicznej:

1) Niemcy w ciągu 4 mies. po podpisaniu traktatu, będą mogły zaproponować ogólną sumę odszkodowań wojennych. Sprzymierzeni zastrzegają sobie czas 2 mies. na przyjęcie ewentual. odrzucenie wniosku.

2) **Plebiscyt na Śląsku odbędzie się za 6—18 miesięcy. W ciągu tego czasu urzędnicy niemieccy będą musieli opuścić kraj; administrować nimi będą wojska sprzymierzone.**

3) Możliwe jest rozbrojenie ogólne lecz napewno nie będzie zniesiona obowiązkowa służba wojskowa.

4) Plebiscyt na Szlezwigu odbędzie się w 2 miejscach.

5) Mniejszości narodowę w państwach będą pod opieką Ligi narodów. Nie tyczy to Alzacji i Lotaryngji.

Plebiscyt na Śląsku nie jest ustępstwem

Tak twierdzi „Berl. Tageblatt".

Berlin, 21 czerwca. (WBK). W numerze „Berl. Tglt" z dnia 19 b. m. ks. Lichnowsky, b. ambasador [illegible]miecki w Londynie zamieścił [illegible]kuł, w którym dowodzi, iż [illegible] na Śląsku nie jest bynajm[illegible] stwem na rzecz Niemiec [illegible] kwestji, iż **plebiscy[illegible] padnie fatalnie[illegible]** się dawniej rząd pr[illegible] wstrętną politykę na [illegible] wnież obecne względy [illegible]

Szwajcarja w razie nieprzyjęcia pokoju przez Niemcy.

Berlin, 21 czerwca. (PAT). Znamiennym co do ustroju jaki może zapanować w razie nie podpisania warunków przez niemców jest rozporządzenie rządu szwajcarskiego. Rząd szwajcarski liczy się z rozruchami, jakieby mogły powstać do dnia 23 czerwca i któreby się mogły przenieść na terytorjum szwajcarskie. Rada związkowa wysłała na pogranicze znaczny oddział wojskowy. Prasa szwajcarska jest przekonana, że zarządzenie to potrwa niedługo.

Ukraińcy zerwali układ o rozejmie.

Wojska polskie walczą bohatersko na wszystkich frontach.

Sprawa polsko-ukraińska na konferencji.

Lugdun, 21 czerwca. (PAT) Radjo pozn. Konferencja pokojowa obradowała nad tym, jakie kroki przedsięwziąć należy, ażeby zapobiedz dalszym walkom ukraińsko-polskim i jak najkorzystniej załatwić spór Austrji z Jugosławją o Klagenfurt.

Komunikat naczelnego sztabu generalnego.

z d. 21 czerwca.

Front galicyjsko-wołyński.

Dowódca armji ukraińsko-galicyjskiej zawiadomił dowódcę frontu galicyjskiego, że umowa o zawieszeniu broni, która zawarta została między wojskową delegacją atamana Petlury, a wojskową delegacją naczelnego dowództwa wojsk polskich, nie uważa dla siebie za obowiązującą, wobec czego zawieszenie broni zostało znów zerwane ze strony ukraińskiej.

Akcja bojowa na całym froncie trwa dalej. Oddziały ukraińskie w Galicji potajemnie zasilane i wzmacniane przez Petlurę w dalszym ciągu atakują przeważającymi siłami nasze wojska. Pod naporem ukraińców po ciężkich kilkudniowych walkach zostały opuszczone Brzeżany. Dalej na północny wschód aż po Radziwiłłów wojska nasze w dalszym ciągu odpierają uporczywe ataki nieprzyjaciela.

Na północo-zachód od Brzeżan 14-ty pułk piechoty brawurowym atakiem zdobył wzgórze Popielika, biorąc jeńców i zdobywając 3 karabiny maszynowe. Kontratak nieprzyjacielski w celu odzyskania tej pozycji z krwawymi stratami dla nieprzyjaciela został odparty.

Wzdłuż Narajowki aż do Dniestru utarczki patroli. W rejonie na południe od Radziwiłłowa stwierdzono udział ukraińców i bolszewików w akcji przeciw nam.

Na Wołyniu pod Swiszczowem, Hełubami i Pianem utarczki patroli.

Front poleski.

Silny atak bolszewicki na Łogiszyn został z krwawymi stratami dla nieprzyjaciela odparty. Nad Jasiołdą silna działalność artylerji nieprzyjacielskiej.

Front litewsko-białoruski.

Silny oddział bolszewicki z artylerją po kilkakrotnych atakach zajął chwilowo Postawy, skąd jednakże naszym kontratakiem został wyrzucony. Na reszcie frontu spokój.

W zast. szefa sztabu generalnego
Haller płk.

Komunikat polski (Poznańskie).

Komunikat głównego dowództwa z dnia 21 czerwca.

Grupa północna:

Na odcinku Kujawskim w nocy ożywiony ogień artylerji niemieckiej. Na innych odcinkach, prócz drobnych utarczek, spokój.

Grupa zachodnia:

Na całym froncie słaba działalność bojowa. Pod Krzyżkowkiem ogień miotaczy min na nasze pozycje.

Grupa południowa:

Pod Ostojami i Dąbrową odpędzono patrole niemieckie. Pod Swibą podczas utarczek patroli zdobyto 1 kulomiot.

Wroczyński, generał-podporucznik
szef sztabu.

Nota rządu bolszewickiego do parlamentu Stanów Zjednoczonych.

Carskie Sioło, 21 czerwca. (P. A. T.). Radjo warsz. Do poselstwa amerykańskiego w Sztokholmie. Komisarjat do spraw zagranicznych federacyjnej republiki sowieckiej Rosji prosi o wysłanie następującej depeszy departamentowi stanu z Waszyngtonie. Komisarjat do spraw zagranicznych dowiaduje się z oburzeniem o aresztowaniu swego przedstawiciela pana Maertensa. Komisarjat pragnie zwrócić uwagę na fakt, że wszyscy przedstawiciele dyplomatyczni i konsularni Stanów Zjednoczonych w Rosji byli traktowani, przez rząd sowiecki aż do chwili ich wyjazdu we wrześniu r. z. z największą kurtuazją pomimo, iż rząd amerykański stanął od czerwca r. z. po stronie żywiołów rosyjskich i zagranicznych wrogim robotnikom i chłopom. Dążył on wyłącznie do obalenia rewolucji rosyjskiej i przywrócenia panowania biurokracji i kapitalizmu. Nawet po wylądowaniu wojsk amerykańskich w Rosji, potem jak one brały udział w działalności przeciwko ludności robotniczej rosyjskiej, żaden obywatel amerykański nie był prześladowany w Rosji. Przeciwnie, osoby przebywające w charakterze urzędowym i dziennikarze amerykańscy mieli możność przyjeżdżania do Rosji i korzystali z wszelkiego rodzaju ułatwień i przywilejów. Aresztowanie pana Mertensa jest tem bardziej zdumiewające, iż działał otwarcie jako przedstawiciel Rosji sowieckiej co nie wywołało żadnych zastrzeżeń ani protestów ze strony rządu amerykańskiego. Rząd rosyjski [illegible] się, że aresztowanie p. Mertensa [illegible] faktem odosobnionym, lecz że [illegible] z szeregu faktów podobnych [illegible]akim mogą podlegać przed[illegible]scy wierni rządowi swemu [illegible] rosyjski domaga się za[illegible]ześladowań i uwolnie[illegible] w przeciwnym razie [illegible]ować represje prze[illegible]erykańskim przeby[illegible] rosyjskiej republi[illegible] Cziczerin.

[illegible]e zachwiani.

[illegible]a (PAT). Reuter. [illegible] Kronsztadt stoi w ogniu. Siedem okrętów bolszewickich wywiesiło białą flagę, wypłynęło z fortów i poddało się anglikom.

Front Krasnaja Gorka poddał się i umożliwił szybki przemarsz wojsk w północną stronę Peterhofu.

Armja przeciwbolszewicka posuwa się szybko na całym froncie. Wojska bolszewickie w Krasnym Siole na południo-zachód od Petersburga zrewoltowały się i stanowią część armji atakującej.

Do dnia 19-go b. m. armja północna wzięła 22,000 jeńców, 327 karabinów maszynowych, 87 armat, 6 pociągów opancerzonych i wiele innej zdobyczy wojennej.

Według depeszy z Omska oficerowie i żołnierze, którzy się poddają, twierdzą, że dezorganizacja i dezercja w armji czerwonej wciąż wzrasta.

Bolszewicy zaatakują Finlandję.

Koncentrują oni olbrzymie siły nad granicą.

Helsingfors, 21 czerwca. (WBK) Bolszewicy gromadzą olbrzymie siły nad granicą Finlandji w odległości 36 wiorst od Piotrogrodu. W tym kierunku tym czerwona armja liczy 50 tys. ludzi i rozporządza 250 działami, z tego 80 ciężkiemi.

Sztab fiński przedsięwziął wszelkie kroki celem odparcia ataku.

Sprawa Piotrogrodu.

Na wypadek zdobycia stolicy przez ententę, bolszewicy grożą strasznym terorem.

(Tel. wł. „Gł. Pol.").

Genewa, 21 czerwca. Pisma angielskie na podstawie informacji z Kopenhagi stwierdzają, iż jeżeli drobne siły koalicji, atakujące Petersburg, zdobędą miasto, przyłączą się do nich niewątpliwie elementy anty-bolszewickie. Natomiast bolszewicy znajdujący się w sąsiedztwie Piotrogradu zagrozili, że jeżeli przeciwstawiające się im siły zdobędą miasto, zajdą wypadki tak straszne, że wykreślą one całkowicie z kart historji teror paryski.

Kim jest Kołczak?

(Tel. wł. „Gł. Pol.").

Wiedeń, 21 czerwca. „Daily Herald" zamieszcza ciekawe przyczynki do charakterystyki admirała Kołczaka, jako pana sytuacji w pewnych rejonach Rosji.

Korespondent tego pisma uczynił wywiad z członkiem b. ambasady rosyjskiej w Londynie, Łomonosowem, który wyraża się o Kołczaku jako o zdecydowanym monarchiście. Amerykański Czerwony Krzyż opowiada o strasznym jego okrucieństwie względem jeńców, a inny oficer mówi o brutalności względem starszyzny bolszewickiej, którą wziął do niewoli w Syberji.

Ententa nie uznała Kołczaka.

Kraków, 21 czerwca. (WBK). Paryski korespondent „Czasu" dr. Beaupre otrzymał autentyczne wiadomości z dobrze poinformowanych kół politycznych, iż ententa wysłała notę do adm. Kołczaka, w której oświadcza, iż acz kolwiek dostarcza mu broni, żywności i amunicji, jednak nie może uznać rządu, który nie włada większemi obszarami Rosji. Jeśli Kołczak chce być uznanym, musi conajmniej osiągnąć linję Wołgi.

Koła rosyjskie w Paryżu rozwijają wielką akcję polityczną, narazie tylko prywatną. W razie uznania któregoś rządu rosyjskiego, Rosja natychmiast oficjalnie zasiądzie na kongresie.

Dymisja gabinetu we Włoszech.

Wiedeń, 21 czerwca. (PAT). W. B. K. donosi z Rzymu. Na posiedzeniu parlamentu włoskiego w dniu 19 b. m. prezydent ministrów Orlando zażądał odbycia tajnego posiedzenia i postawił kwestję zaufania. Ponieważ znalazł się w mniejszości, gdyż przeciw jego wnioskowi oświadczyło się 259 posłów, a za tylko 78, cały gabinet podał się do dymisji. B. Kor. donosi dalej w tej sprawie: Dzienniki francuskie wymieniają jako następcę Orlanda p. Nitti.

Komunizm we Włoszech.

Socjaliści włoscy pracują razem z Kunem i Leninem.

Paryski korespondent „Daily News" telegrafuje swemu pismu:

Dzisiaj rozmawiałem z pewnym politykiem powracającym właśnie z Włoch. Opowiadał, że socjaliści włoscy mówią otwarcie nie tylko o zrzuceniu dotychczasowego rządu, ale o usunięciu dotychczasowego systemu. Pracują w łączności z Belą Kun, który jest w stałym kontakcie z Leninem. Włochy trzymają wciąż pod bronią około półtora miljona ludzi, nie chcąc ryzykować pod względem politycznym ich demobilizacji.

Strejki we Włoszech.

Rzym, 21 czerwca. (WBK). Dzięki stanowisku organizacji robotniczych do strejku generalnego nie doszło. „Komisja Rządząca" uchwaliła natomiast 10 minutowy strejk protestacyjny, by wywrzeć presję na przemysłowców. Zapowiedzianym jest strejk ogólny przeciw drożyźnie.

Odszkodowanie dla Austryi.

Wiedeń, 21 czerwca. (WBK). Delegacja austroniemiecka w Paryżu domagać się będzie miljardowego odszkodowania dla Austryi, ponieważ władze centralne b. Austro-Węgier łożyły olbrzymie sumy na kraje, które obecnie odłączyły się od Austryi.

Jeśli chodzi o Galicję, to rząd starał się o rozwinięcie tam przemysłu naftowego i ceramicznego kosztem kapitałów wiedeńskich.

Ententa a komuniści wiedeńscy.

(Tel. wł. „Gł. Pol.").

Bern Szw., 21 czerwca. Rządy ententy postanowiły użyć wojsk do stłumienia ewentualnych dalszych wystąpień komunistów wiedeńskich. Same wojska włoskie w liczbie 30 tysięcy stojące załogą w Austrji wystarczą do stłumienia komunistycznej rewolucji.

Napad na francuzów w Frankfurcie nad Menem.

(Tel. wł. „Gł. Pol.").

Wiedeń, 21 czerwca. Donoszą z Monachjum do „N. Wiener Journal": W Frankfurcie miało miejsce starcie między oficerem francuskim a publicznością. Przed hotelem, w którym znajdowali się oficerowie francuscy zebrał się tłum demonstrantów; w odpowiedzi na to oficerowie zagrozili użyciem karabinów maszynowych oraz zażądali okupowania Frankfurtu.

Tymczasem oddział niemieckich marynarzy rozpędził tłumy, dając kilka strzałów na postrach. Tłum zażądał wobec tego pomocy wojsk piechoty. Do późna w nocy w mieście panował nastrój wzburzony.

Wojna węgiersko-czeska.

Morawska Ostrawa, 21 czerwca (PAT) Czesko-słowackie biuro prasowe. — Komunikat z frontu słowackiego: Wzdoraj podjęli madziarzy ponownie atak na większej części frontu.

Grupa generała Hennoque: Mimo wysiłków nieprzyjaciela w różnych miejscach frontu sytuacja bez zmiany.

Grupa generała Mittelhausera: Na wschód od Komorna monitory nieprzyjacielskie ostrzeliwały nasze stanowiska. Popierany silną artylerją atakował nieprzyjaciel gwałtownie Nowe Zamki i miasta nad Nitrą. Pod wieczór udało się madziarom przejść przez rzekę. W kontrataku jednak przepędziliśmy ich na drugi brzeg i zadaliśmy im dotkliwą klęskę. — Między Batabany a Gyetwa zebrał nieprzyjaciel nowe posiłki.

Armja węgierska.

(Tel. wł. „Głosu Polskiego").

Wiedeń, 21 czerwca. Donoszą z Budapesztu:

Bela Kun zbiera ogromne zapasy żywności. Armja jego stale rośnie, przez zasilanie jej rekrutami z Czech, Rumunji i Węgier. Istnieje też stała służba wywiadowcza między Budapesztem i Moskwą.

W armji panuje zupełna dyscyplina. Zwycięstwa nad czechami na Słowaczyźnie przyczyniły się do wzmożenia się ducha rewolucyjnego.

—o—

Szczegóły zamachu komunistycznego w Wiedniu.

W walkach ulicznych padło 34 osób, 80 ciężko rannych.

Zapowiadane od dłuższego czasu na dzień 15 b. m. demonstracje komunistyczne w Wiedniu, zmierzające do obalenia obecnego rządu i obwołania w Austrji republiki rad na wzór rosyjski i węgierski, pomimo wydanego ostrzeżenia ze strony miejscowej rady robotniczej doprowadziły do krwawych starć z policją i wojskiem, a stwierdzona dotąd liczba zabitych wynosi 34, ciężko rannych około 80.

Po zaburzeniach, które miały miejsce w godzinach przedpołudniowych, władze zdołały około godz. 5 po poł. położenie opanować i spokój przywrócić.

*

Z powodu gwałtownej agitacji komunistów wiedeńskich, którzy odezwami powołali ludność do udziału w demonstracjach i zgromadzeniach przed ratuszem na godz. 10 przed poł., władze zarządziły ostre pogotowie garnizonu wiedeńskiego i przygotowały daleko idące środki ostrożności.

Między innymi w nocy z 14 na 15-ty aresztowano przywódców i mówców komunistycznych w Wiedniu, co wywołało tem większe wzburzenie wśród żywiołów sympatyzujących z ruchem wywrotowym. — Zgromadzenie komunistów zwołane na godzinę 10 przed ratuszem, od pierwszej chwili miało też przebieg nadzwyczajnie burzliwy, a mówcy w gwałtownych przemówieniach wzywali tłum do uwolnienia uwięzionych, przebywających rzekomo w więzieniu sądu krajowego. Tłum liczący około 15 tysięcy osób, pociągnął przeto przed budynek sądu krajowego, a delegacja złożona z 20 osób, w tem kilku żołnierzy „Volkswehr" zażądała kategorycznie uwolnienia aresztowanych.

Prezydjum sądu wyjaśniło atoli, że aresztowani znajdują się w więzieniu policyjnem, co delegacja ogłosiła tłumom z balkonu, wzywając je do udania się na wskazane miejsce.

Podniecone fale, których znaczny procent stanowili żołnierze i wyrostki, ruszyły ulicą Währinger ku więzieniu policyjnemu, gdy w tem obok kościoła Wotywnego padł strzał, jak przypuszczają [illegible] strony jednego z wyrostków. St[illegible] wśród niewyjaśnionych bliżej oko[illegible] stał się hasłem ogólnej strzela[illegible] równo ze strony tłumu, jak [illegible] straży policyjnej i oddziałów [illegible] przyczem podobno padła tak[illegible] rabinu maszynowego. Rezultat[illegible]

34 trupów i 80 ciężko ra[illegible]

Tłum w pierwszej chw[illegible] się atoli z chwilą, gdy 41 bat[illegible] wehr" połączył się z demon[illegible] łożenie uległo ponownemu [illegible] na hasło rzucone tłum prze[illegible] ratusz i parlament, gdzie po [illegible] namiętnych przemówień, u[illegible] sprawie uwolnienia aresztow[illegible] wiązania straży miejskiej.

ultimatum do rządu,

które przedłożyła następnie delegacja wiceministrowi Elderschowi.

Oceniając faktyczne położenie rząd po odbytej konferencji ustąpił i wydał polecenie natychmiastowego uwolnienia aresztowanych komunistów, których tłum następnie w tryumfie przyprowadził na zgromadzenie, gdzie ci wystąpili w gwałtownych mowach przeciw obecnemu rządowi socjal-demokratycznemu.

W rezultacie jednak władze przy pomocy policji i wojska opanowały położenie o tyle, że zgromadzenie rozwiązało się grupami i w chwili nadawania niniejszej depeszy telefonicznej (godz. 6 wiecz.) w mieście nastał względny spokój.

Pogrzeb ofiar rozruchów w Wiedniu.

Wiedeń, 21 czerwca. (WBK). Pogrzeb ofiar krwawej demonstracji komunistów odbył się spokojnie. Trumny wystawione były w magistracie. Nad grobem przemawiał tow. Adler, w imieniu komunistów tow. Melcher.

—o—

Łódź.

FELJETONIK.

Paląca kwestja.

W Polsce wszystko jest płytkie, z wyjątkiem przyczyn, które są zawsze głębsze.

Brak papierosów u nas ma też swoje głębsze przyczyny, których jednak dociekać nie będziemy. W dociekanie niechaj się bawi dyrektor monopolu tytuniowego, który zresztą nic innego nie robi. Nas obchodzi konkluzja, a tą jest, iż papierosów niema nigdzie.

Tu jednak kończy się logika, a zaczyna paradoks. Ponieważ papierosów niema nigdzie, więc możesz je dostać wszędzie. Szczególnie w Łodzi. U szwajcara hotelowego, kelnera, dorożkarza, fryzjera, faktora mieszkaniowego, sodowego wodnika, w poczekalni dentysty, w kąpieli.. Na wszystkich rogach ulic rodzime paskarzęta dzień i noc zachwalają prawdziwe angielskie „ludzkie ŝtrejki“. Jest tego, ile dusza zapragnie a kieszeń wytrzyma. Wbród. Bo papieros jest jak Kohn. Czasem łepszy, czasem gorszy, czasem angielski, amerykański, łódzki—ale wszędzie jest.

One specjały koalicyjne mogą jednak nabywać tylko burżuje. Proletarjat kopci papierosy z „cygarów“. Właściwy skład tych delicji nie został jeszcze zbadany. Wiadomo tylko, że koń, skoro poczuje dymek z takiego papierosa, daje straszliwego dęba i ucieka w popłochu, myśląc, że się stajnia pali. Jako środek dezynfekcyjny papierosy te mają być niezrównane. Zabijają w zarodku mikroby tyfusu i cholery. Inne bakcyle zaś gromadnie wynoszą się na letniska.

Tak się obecnie przedstawia sytuacja na detalicznym rynku papierosianym. Dobrze, że o niej nie wie dyrekcja monopolu tytuniowego. Dzięki tylko temu jest jeszcze coś popalić.

Nie daj Boże, żeby monopol wziął się do zażegnania braku papierosów, tej zaiste „palącej kwestji“ i ukrócenia paskarstwa ulicznego.

Bo wtedy naprawdę może papierosów **wszędzie** zabraknąć.

Well.

—o—

Co zrabowali niemcy w Łodzi.

W okresie rozbrajania niemców, prowizoryczne władze polskie, zajmując biura i składy niemieckiego wydziału surowców w Łodzi, największego w kraju i najszkodliwszego dla polskiego przemysłu i handlu, — pochwyciły akta i dowody rekwizycji, konfiskat i rabunków materjałów i surowców w okręgu przemysłowym łódzkim.

Zorganizowany następnie przez władze polskie wydział surowców zajął się zestawieniem cyfrowych danych, ilustrujących ogrom spustoszeń, jakich dokonali niemcy w tutejszym okręgu przemysłowym w okresie czasu od 12 grudnia 1914 r. do 11 listopada 1918 r. włącznie. Są to niezmiernie ciekawe szczegóły, ilustrujące ogrom majątku ...wego, zrabowanego bezkarnie przez ...ków, z jednej strony, a bogactwa i ...rzedwojenne naszego krajowego ... — z drugiej. Nadmienić musimy, ...iższe nie zawierają nawet przy... ...ych ilościowych metrów pewnych ...warów i surowców, wywiezionych ... dane cyfrowe gromadzone były ... przybliżeniu i na mocy przychwy... ...odów, w których — jak zoba... ...ej — ilości są oznaczone w ..., więc na wagę, na sztuki, ...na miarę i t. p., wogóle w ...kładnych. Jednakże i te nie... ...stawienia imponują ogromem ... zaś dokładności w zestawieniu ...ezionych surowców i gotowych wyrobów mogliby dostarczyć ludzie fachowi, którzy na mocy specjalnych obliczeń zdołaliby określić np. funty tkanin na metry, oraz pomnożyli ilość wywiezionych sztuk towarów przez ilość metrów każdej sztuki. Wogóle cyfry, które poniżej podajemy, dają specjalistom szerokie pole do dalszych dociekań i wyliczeń tych szkód, jakie poniósł nasz okręg przemysłowy przez okres okupacji niemieckiej. Nadmieniamy w końcu, iż wydział surowców w zestawieniach swych podzielił wywiezione surowce i materjały na kilka kategorji, mianowicie na sprzedaż „przymusową“, na rekwizycje i na konfiskaty i na inne rodzaje wywłaszczenia, opierając prace swe na różnych kategoriach pochwyconych po niemcach dowodów. My, dla braku miejsca, grupujemy wszystko w jedną sumę, wychodząc z założenia, iż dla czytelnika obojętnym jest rodzaj wywłaszczenia, a najwięcej interesować go może ilość konfiskat i wywozu wogóle.

Imponująco zwłaszcza wypadły cyfry zrabowanych materjałów i gotowych towarów w branży włóknistej.

Gotowych tkanin wywieziono blizko 15,000,000 kilogramów, 58,827 sztuk i 83.000 metrów (niewiadome są cyfry metrów materjałów wchodzących w skład kilograma towaru i w skład sztuki towaru).

Wełny surowej wywieziono 3,569,112 kl. i 80 bel. Przędzy wełnianej — 2,085,452 kl., 28 bel i 5 skrzyń. Bawełny wywieziono 12,608,666 kl. i 151 belę. Przędzy i odpadków bawełnianych — 7,434,299 kl. Jedwabiu, przędzy i odpadków jedwabnych 57,407 kl. Szmat i odpadków — 1,414,000 kl., 2 partje, 1 wagon i 332 bele. Konopi, lnu, juty, pakuł, lin i powrozów i różnych przedmiotów z tych włókien — 398,000 kl. Skór zwierzęcych surowych i wyrobów ze skóry (pasy, rzemienie, skóry dla szewców, siodlarzy i t. p.) — 1,578,326 kl., 48,170 szt., 64 wiązki i 9 pełnych worków. Włósia, włosów, sierści, szczeciny — 41,322 kl. i 2 worki. Różnych chemikalji — 168,826 kl., 85 balonów, 555 worków, 1 pud, 87 beczek i 177 skrzyń. Smarów — 195,612 kl. i 12 beczek. Różnych surowców i substancji dla przemysłu jak: różnych tłuszczów, kalafonji, terpentyny, gliceryny, pokostu, stearyny i t. p. — 488,246 kl., 12 beczek, 13 worków, 154 węzłów. Budulcu wywieziono z okręgu 7,699,551 kl. i 26 kloców (niezależnie od wywożonych całymi pociągami kloców z okolicznych lasów). Wśród wywiezionych metali najwięcej zrabowano miedzi, gdyż 8,939,710 kl. i 1 „kessel“ 1200 mtr., mosiądzu — 780,501 kl., ołowiu — 383,675 kl., cynku — 132,765 kl., niklu — 586 kl., bronzu — 10,404 kl., żelaza — 7,074,084 kl., innych metali i wyrobów metalowych — około 100,000 kl., pirytu — 31 wozów.

Dane co do ilości wywiezionego żelaza nie są dokładnie pewne, gdyż w pewnym okresie czasu rekwizycją żelaza zajmowało się niemieckie prezydjum policji.

Wogóle, powtarzamy, dane powyższe nie są dokładne, gdyż wydział surowców zebrał jedynie te cyfry, które ustalić zdołał na mocy pochwyconych dowodów. Wątpić zaś należy, ażeby dowody te były kompletnie — wiele mienia zrabowano bez dokumentów. Wiele dokumentów mogło uledz zniszczeniu. Jednakże i powyższe cyfry — gdyby zdołano zamienić kilogramy i sztuki tkanin na metry, wreszcie wszystko rozsegregować wedle cen i zamienić na marki, przedstawiłoby wprost zawrotne sumy strat, poniesionych przez okręg przemysłowy łódzki w czasie niemieckiej okupacji w tym jednym tylko dziale bogactwa krajowego.

—o—

Wiadomości bieżące.

—o—

Przyjazd księdza arcybiskupa.

Wczoraj, o godz. 8,50 wieczorem pociągiem drogi kaliskiej przybył do Łodzi J. E. ks. arcybiskup Teodorowicz ze Lwowa, poseł na sejm. Na dworcu kaliskim, dla powitania Dostojnego Gościa zebrało się duchowieństwo z ks. prałatami Tymienieckim i Szmidlem i ks. kan. Albrechtem na czele, komitet pań z polskiej inteligencji, oraz delegaci wszystkich sfer naszego miasta.

Po przywitaniu się z duchowieństwem, J. E. księdza Arcybiskupa witał imieniem Łodzi katolickiej komisarz Chwalbiński, panie zaś i przybyłe z nimi młode łodzianki wręczyły Dostojnikowi bukiety i wiązanki kwiatów. Podziękowawszy za oznaki sympatji ks. Arcybiskup przywitał się z przedstawionymi mu delegatami sfer robotniczych i mieszczańskich, poczem odjechał do miasta.

Dziś, o godzinie 8 rano Jego Ekscel. odprawi mszę św. w kościele sw. Stanisława Kostki, w południe zaś celebrować będzie wielką procesję.

Z kropli mleka.

Zarząd Tow. „Kropla mleka“ ogłosił sprawozdanie za mies. maj. Pomoc dla niemowląt niesiono w 6 punktach miasta. Z pomocy „Kropli mleka“ korzystało w maju 1995 dzieci, dla których wydano 15406 ltr. mleka zwykłego i 2603 puszki zgęszczonego. Czynne były dwie kuchnie, które wydały 8,560 porcji obiadów i kleików dla 290 niemowląt.

Wydatkowano: za mleko 20,784 mk., żywność dla kuchni—1,397 mk., dla lekarzy i personelu—2,710 mk., inne rozchody — 860 mk. Przychód wyniósł ogołem 19,000 mrk. przeszło, w czem zapomoga magistratu 10.000 mk. Ł. R. O.—5,000 mk. Ogólny niedobór Towarzystwa wynosi 16,210 mk.

O własny szpital miejski.

Na posiedzeniu wydziału zdrowotności publicznej, które odbyło się onegdaj, a w którem m. in. wzięli udział prezyd. Rżewski, dr. Tochterman, dr. Waten, dr. Skusiewicz, dr. Golc, dr. Sadkowski, dr. Sterling, dr. Garliński, dr. Goldman, architekt Wesołowski, dr. Koziołkiewicz i inni, obradzano nad sprawą budowy szpitala centralnego dla chorych wewnętrznych, chirurgicznych, kobiecych i t. d., oraz nad kwestją budowy szpitala dla ostro zakaźnych chorób. Przyznano, że obecnym szpitalom obce są najelementarniejsze zasady nowoczesnego szpitalnictwa, zaś szpitale lepsze w Radogoszczu i na Drewnowskiej nie są miejskimi i mogą być w każdej chwili odebrane. Właściwie w Łodzi niema ani jednego miejskiego stałego szpitala i jest unicum, jak zaznaczył dr. Koziołkiewicz, na całym świecie cywilizowanym. Jeszcze za czasów rosyjskich zrobiono wspaniały plan budowy szpitala kosztem 2—3 miljonów rubli.

Plan tego szpitala był w posiadaniu dr. Watena, na którego wydział długo oczekiwał, chcąc widzieć i plany i usłyszeć jego zdanie. O tym wymuszonym szpitalu dr. Waten miał odczyt przed paru tygodniami w sali techników. W wydziale i w Radzie Miejskiej już przed miesiącem zapadła uchwała budowy tylko jednego szpitala, ze względu na koszta, zaś budowę szpitala dla chorych zakaźnych pozostawiono do lepszych czasów.

Podczas dyskusji na posiedzeniu wydziału zdrowotności, zebrani podzielili się na 2 grupy. Jedni, jak dr. Tochterman i dr. Koziołkiewicz bronili idei budowy powolnej solidnego szpitala, inni jak dr. Watten i Sterling doszli do przekonania, po przemówieniu prezydenta Rżewskiego, o stanie złym pod względem finansowym miasta, nie dopuszczającym nawet nadziei na szybką poprawę. Byli oni zatem zdania, iż lepiej jest budować szpitale lekkiego typu baracznego, których wzory widzieli w Hamburgu. Była również propozycja, aby na razie zaniechać wogóle jakiejkolwiek budowy prowizorycznej, nie przedstawiającej żadnej realnej wartości, a wynająć jeszcze kilka domów prywatnych i urządzić w nich szpitale tymczasowe, da sie uskutecznić i prędzej i taniej.

W rezultacie wyłoniono komisję lekarzy z dr. Tochtermanem na czele dla rozpatrzenia projektu budowy czasowych baraków szpitalnych przy ul. Rokicińskiej.

W ten sposób marzenia Łodzi o własnym wielkim szpitalu miejskim rozbiły się na razie o brak funduszów odpowiednich. Zastąpić go muszą chwilowo tylko baraki szpitalne. Miejmy jednak nadzieję, że przy nastaniu normalnych czasów pierwszem zadaniem miasta będzie budowa wielkiego centralnego gmachu szpitalnego, odpowiadającego całkowicie odpowiedzialnemu zadaniu swemu.

Z chrześc. Tow. dobroczynności.

Komitet kolonji letnich chrześciańskiego tow. dobroczynności postanowił w sezonie bieżącym nie urządzać kolonji ze względu na szczupłość funduszów, jakimi instytucja obecnie rozporządza, oraz z powodu niemożności zapewnienia środków żywnościowych i transportu dla kolonji urządzonych na wsi. Wobec tego zarząd towarz. dobroczynności weźmie prawdopodobnie udział w urządzanych przez magistrat półkolonjach, jak również w kolonjach, urządzanych przez Radę szkolną okręgową.

Na stanowisko ordynatora pierwszego przytułku położniczego chrześciańskiego tow. dobroczynności powołany został dr. Michalski, na miejsce dr. Marynowskiego, który powołany został do wojska.

O gmach dla seminarjum nauczycielskiego.

Wydział szkolnictwa przesłał wydziałowi budownictwa projekt budowy własnego budynku dla polskiego seminarjum nauczycielskiego. Gmach ma stanąć na terytorjum przy plancie kolejowym w Karolewie, bezpośrednio za mostem, albo, wobec projektowanego przeniesienia szpitala Czerwonego Krzyża, na terytorjum tegoż szpitala.

Tani przejazd tramwajami dla dzieci na półkolonje.

Magistrat wystąpił do zarządu tramwajów o zniżenie opłaty za przejazd tramwajami dla dzieci uczęszczających na półkolonje w parku ks. Poniatowskiego do 5 fen. za bilet. Dzieci przybywają z bardzo oddalonych dzielnic miasta, a niemożność korzystania z tramwajów uniemożliwiłaby im pobyt na półkolonjach.

Niewątpliwie zarząd tramwajów uczy... zadość wnioskowi magistratu.

Z wystawy pamiątek wojennych.

Na wystawę pamiątek wojennych pr... było wiele nowych i ciekawych okazów. ... uwagę zasługują mapy polowe z powstan... 1830 r., fajka ks. Józefa, broń dowborczyk... i hełm, oraz serja marek pocztowych I k... pusu armji gen. Dowbór-Muśnickiego.

Walka z lichwą mieszkaniową.

W przyszłym tygodniu w Sali Konce... towej przy ul. Dzielnej № 18 wygłosi i... Stanisław Trylki, z Warszawy, prezes kom... tetu organizacyjnego „Związku Lokatorów“ autor „Katechizmu lokatora“ odczyt public... ny z dyskusją na temat „Jak się bronić prz... wyzyskiem kamieniczników.

Aktualna treść tego odczytu, który ... Warszawie powtarzany był kilkakrotnie w k... ku dzielnicach miasta i zyskał sobie posłu... licznych zwolenników, obejmuje wskazówki rady w jaki sposób rozumieć należy dekr... o ochronie lokatorów, czy i w jakim duc... będzie zmieniony on przez Sejm, jak lokator... mają reagować na podwyżki czynszu za mi... szkania i sklepy, jak również w jaki sposó... przystąpić do masowej organizacji lokatoró... w Polsce.

Zasadniczą cechą propagowanej prz... prelegenta organizacji lokator jest bezwzgl... dna apolityczność, oraz fakt, że do „Związk... Lokatorów“ mogą i powinni należeć wszysc... lokatorzy, bez różnicy przekonań.

Teatr Polski.

Dziś po południu o godz. 3 po cenac... popularnych teatr gra potężny dramat To... stoja „Żywy trup“ w wykonaniu całego z... społu z udziałem znakomitego gościa A. Ze... werowicza. Wieczorem o godz. 7 min. 3... ukaże się komedja M. Fijałkowskiego „Pa... poseł“ z Al. Zelwerowiczem w roli tytułowe...

Jutro pełna humoru i dowcipu komed... M. Bałuckiego „Dom otwarty“ z występe... Al. Zelwerowicza. Ceny miejsc zniżone.

Odczyt ks. arcybiskupa Teodorowicza

Na jutro, na godz. 8 wiecz., w teatrz... „Thalia“ zapowiedziany jest odczyt ks. arcy... biskupa Teodorowicza. Dochód przeznaczon... został na towarzystwo pomocy dla żołnierz... polskiego.

Jutrzejszy koncert.

Jutro wieczorem odbędzie się w sa... li koncertowej wielki koncert z udziałem... znakomitego tenora Opery warszawski... St. Gruszczyńskiego, świetnej deklamat... ki Kazimiery Rychterówny, oraz znaneg... skrzypka, Szymona Pulmana i skrzypaczk... Zofji Dawidsonówny. Interesujący wieczór obudzi bezwątpienia wielkie zainteresowa... nie i zgromadzi w Sali koncertowej tłu... my publiczności, żądnej podnioślejszych wrażeń. Bilety sprzedaje czytelnia Alfr... Straucha, Dzielna 12, oraz od godz. 6-ej wiecz. w dzień koncertu kasa sali koncer... towej.

Z „Luny“.

Znany kinoteatr przy ul. Przejazd № ... demonstruje obecnie obraz z arcyciekawe... serji „Najukochańsza żona Maharadży“ p. t. „Miłość Bajaderki“. Na tle przepięknej wscho... dniej przyrody rozwija się interesująca akcja przy akompanjamencie specjalnie skomponowa... nej muzyki, opartej na wschodnich motywach...

Zbrojny napad bandycki.

Ubiegłej nocy o godz. 12-ej siedmi... uzbrojonych w rewolwery bandytów dokonał... napadu zbrojnego na mieszkanie gospodarza Antoniego Stasiaka we wsi Justynów, gminy Gałkówek, pow. brzezińskiego. Bandyci posiadali również i karabiny.

Po steroryzowaniu domowników, bandy... ci wepchnęli ich do piwnicy i przystąpili d... ścisłej rewizji mieszkania.

Zrabowawszy 600 mk. gotówką, różn... rzeczy i bieliznę, bandyci skryli się w lesie Zielona Góra.

O napadzie powyższym poszkodo... zawiadomił policję, która wszczęła ... śledztwo w celu wykrycia spra...

Z sąd...

Sąd okręgowy ... wodnictwem sędzie... wę przeciwko Fra... lat 38, oskarżon...

o agitację ...

W dniu 15 ... dziny 8 rano pol... stojąc na posteru...

Gubernatorskiej, zauważył, że …żczyzna nalepił coś …wego i podchodził już … czynić to samo. Po… nieznajomy rozlepiał … to odezwy komuni… em: „Komunistyczna … Polski“.

…ch komitet oznajmia, … m. Łodzi w niedzielę … wieców w sprawie … jąc, że „rząd kapita… botnych nie załatwi i … pomocy doraźnej dla … ganizuje“ partja ko… wiła przystąpić do … masowej i nawołuje do … gdyż dziesiątki i set… w w Polsce mrze w … i zimna. A utuczona …nika burżuazja głucha … i nędzę tysięcy dzie…

…jącego powyższą ode… awił do komisarjatu, … ył to Franciszek Mar… ówczas przy nim oso… leziono całą paczkę … nistycznych partji ro… kaniu zaś jego znale… „Sztandaru socjaliz… Komunista“.

… sądzie oznajmił, iż nie … ąd, po naradzie, uzna… Markwartowi została … tnie rozlepiał na uli… jącą do nienawiści po… ności i że wyjaśnienie … nie znał treści odezwy … sługuje na wiarę, bo … eż znaleziono odezwy, … 29 ust. 6 skazał Mar… ęcie w więzieniu na … z zaliczeniem na po… y aresztu prewencyj… e kosztów i opłat są… 0 mk.

…loterji R. G. O.

…4 dniu ciągnienia V-ej … ły następujące większe

… na №№ 11661 16105.
… № 42656.
… № 8327.
… mk. 3,000 na №№ 30553 37886.
… mk. 1,500 na №№ 6966 17477
… mk. 1,000 na №№ 1871 4627 19778 29416 37968 45999 46257

Po mk. 800 na №№ 1079 5604 6999 6563 8740 14055 15687 16709 17514 17677 17683 18142 20422 21652 22655 23284 23349 32110 35557 38016 41533 46232 47253 48274.

Po Mk. 250.

195 244 467 88 516 37 728 29 97 934 57 59 63.
1059 114 81 201 17 22 69 77 376 435 48 627 96.
2015 162 72 96 272 73 90 385 414 68 646 93 797 810.
3084 143 235 406 97 683 829 90 991.
4014 42 200 3 41 369 79 95 402 4 401 15 22 31 46 640 84 749 95 870 968.
5011 183 256 69 83 326 59 70 439 504 714 803 14 42 928 89.
6033 163 249 373 76 471 72 85 94 655 858 63 918.
7005 19 78 172 77 367 458 502 31 67 603 95 701 848 996.
8113 39 91 217 42 82 414 16 577 607 38 48 793 939 52 74.
9035 59 97 120 55 79 212 92 313 74 94 455 501 33 94 612 706.
10001 96 105 25 248 59 62 82 84 96 359 593 776 947 87.
11101 214 26 306 8 29 451 94 553 632 68 88 742 835 77 928 31.
12022 30 111 31 236 50 483 93 545 69 629 46 61 82 798 802 74 992.
13036 52 94 136 44 503 59 667 85 735 41 55 801 12 67 90 972 88 89.
14074 228 67 84 328 41 504 65 663 817 89 928 48.
15079 87 178 222 363 402 576 83 656 766 838 58 97 945 51 61.
16036 115 22 287 332 39 96 465 528 739 46 49 839 88 904.
17023 31 43 144 86 224 38 48 63 307 420 32 549 80 628 30 82 731 44 831 967.
18039 31 61 70 194 276 333 408 23 26 502 55 98 634 66 73 79 719 92 844 57 918 25 42 83.
19000 72 109 58 250 359 524 72 664 711 70 73 813 25 40 64 70 901 41 63 88.
20078 125 31 33 206 72 99 345 54 65 68 482 93 550 618 30 43 76 81 713 68 81 840 64 79 946.
21013 17 43 74 119 440 41 55 75 77 481 664 969 70 96.
22077 104 94 281 25 87 389 555 687 741 85 828 88 931 41.
23021 68 115 18 75 87 220 341 45 75 77 404 529 50 62 339 758 63 85 88 800 48 913 51 74.
24021 43 135 248 328 29 38 51 425 31 525 664 796 804 31 59 60 910 65 79 93.
25001 141 79 233 38 331 416 657 77 750 890 978.
26021 192 220 36 50 63 307 415 17 77 607 34 42 84 721 46 67 841 929 54.
27051 210 57 354 426 37 55 91 571 714 39 64 855 913.
28012 31 43 99 124 71 82 204 26 305 411 36 531 600 42 94 729 77 826 34.
29087 164 77 88 221 400 48 51 63 81 515 47 606 35 63 820 22 84 903 53 57.
30012 108 62 74 277 82 320 34 79 91 404 559 608 57 69 728 863 925 45 65 68 87 92.
31050 58 69 93 160 93 228 68 340 452 57 502 8 42 91 655 64 744 803.
32220 86 316 404 6 25 52 53 78 537 68 85 636 50 700 819 925 63 77 64.
33021 72 83 113 21 52 79 85 211 17 64 75 306 15 54 98 444 54 536 627 41 71 82 738 802 29 93 938.
34000 24 25 113 16 44 90 205 466 98 539 53 688 749 63 807 26 65 76 920 39 63.
35063 68 294 413 27 45 635 715 20 33 63 831 916 38.
36073 229 42 81 352 403 9 73 78 633 728 60 856 914 27 71.
37048 56 68 121 203 5 35 42 77 86 96 307.52 55 75 53 416 628 57 95 729 32 68 72 74 86 930 47 65.
38037 43 198 229 411 18 54 528 70 633 46 47 717 37 85 86 832 46 920.
39006 77 91 120 26 68 201 3 9 32 38 68 317 41 56 59 67 465 522 39 46 642 717 40 71 72 95 833 48 88.
40054 111 25 221 35 51 309 437 65 542 702 95 846 57 64 82 90 931 56 81 91.
41086 123 436 43 51 72 89 518 601 24 62 848 57 84 981.
42001 25 124 200 3 319 40 43 49 486 575 603 54 55 751 94 833 911.
43128 89 201 67 87 98 304 72 90 502 81 807 27 52 964.
44014 56 91 110 22 289 92 438 80 97 557 621 729 817 18 22 48 99 920 94.
45010 88 178 94 234 314 41 48 51 63 98 487 582 98 622 50 70 712 48.
46057 68 73 136 223 38 326 444 88 569 640 47 738 60 67 857 69 80 98.
47008 46 96 104 95 254 818 64 469 86 538 60 88 696 99 830 35 86.
48017 26 201 4 61 63 90 328 73 406 68 508 39 72 618 49 89 702 59 812 36 48
49097 228 90 340 89 472 689 90 754 66 829 62 972.

Ogłoszenie.

Posiadacze karty żywnościowej okresu 105-go, rozpoczynającego się w dniu 23 czerwca r. b., upoważnieni są do nabycia:

1½ funta chleba żytniego	na zasadzie kuponu nr.	1
1 „ „ „	„ „ „ „	2
1 „ pieczywa pszen.	„ „ „ „	3
1½ „ „ „	„ „ „ „	4
¾ „ mąki pszennej	„ „ „ „	5
½ „ fasoli za 55 fen.	„ „ „ „	6
¾ „ cukru	„ „ „ „	7

W pierwszym tygodniu okresu **od dnia 23 do dnia 28 czerwca r. b.** odbywać się będzie **wyłącznie sprzedaż chleba żytniego,** sprzedaż **pieczywa pszennego** natomiast nastąpi w tygodniu drugim od dnia **30 czerwca do dnia 5 lipca r. b.**

O dniu rozpoczęcia sprzedaży fasoli nastąpi osobne ogłoszenie.

Odcinki nr. 8 i nr. 9 są nieważne.

Magistrat.

Łódź, d. 22 czerwca 1919 r.

Komitet Rozdziału Chleba i Mąki.

Ogłoszenie.

Rada Szkolna Okręgowa m. Łodzi, zgodnie z art. 34 § 7 „Przepisów“ niniejszym ogłasza konkurs na stanowisko mł. nauczycieli w miejskich szkołach publicznych z wynagrodzeniem, oznaczonem w Ustawie z dnia 27 maja 1919 r. o ustaleniu i wynagrodzeniu nauczycieli publicznych szkół powszechnych i uchwały Rady Miejskiej z dnia 8 stycznia 1919 r. oraz Magistratu m. Łodzi z dnia 12 stycznia 1919 r.

Reflektanci winni do podania dołączyć niżej wymienione oryginalne lub urzędowo uwierzytelnione świadectwa wraz z odpisami:

1. świadectwa szkolne,
2. świadectwa zawodowe,
3. świadectwa, stwierdzające liczbę lat pracy w zawodzie nauczycielskim.
4. świadectwa lekarskie o stanie zdrowia,
5. świadectwa o stanie cywilnym,
6. metrykę urodzenia,
7. metrykę dzieci,
8. własnoręcznie napisany przebieg życia,
9. świadectwo przynależności państwowej.

Podania składać należy w kancelarji Rady Szkolnej Okręgowej m. Łodzi, ul. Średnia № 14 (lewa oficyna, parter), do dnia 1-go sierpnia.

UWAGA I. Reflektanci, będący już na stanowiskach nauczycielskich w innych Okręgach, winni podania wnosić za pośrednictwem pp. Inspektorów tych Okręgów szkolnych, w których pracują.

UWAGA II. Podania, uchybiające któremukolwiek z wyżej wymienionych warunków, nie będą brane pod uwagę.

UWAGA III. Świadectwa lekarskie o stanie zdrowia wydaje bezpłatnie Sekcja do Walki z Gruźlicą przy Wydziale Zdrowotności Publicznej m. Łodzi, ul. Dzielna 28.

UWAGA IV. Oferty, złożone uprzednio a dotychczas nieuwzględnione, z dniem ogłoszenia konkursu uważane będą jako nieistniejące, wobec czego reflektanci, pragnący ubiegać się o stanowiska nauczycielskie z mocy niniejszego konkursu, winni złożyć ponownie odnośne podania według wymagań niniejszego konkursu.

899—1 **Rada Szkolna Okręgowa m. Łodzi.**

Niniejszym podajemy do wiadomości pp. abonentów Elektrowni, że w celu wykonywania robót w sieci kablowej, zastrzegamy sobie prawo przerywania prądu w niedziele i święta od świtu do 2-ej godz. po południu. Abonenci, którzy korzystają z prądu elektrycznego o wymienionym czasie, zechcą piśmiennie powiadomić o tem Elektrownię.

785—2 **Elektrownia Łódzka.**

znica Lekarzy Specjalistów.

Piotrkowska № 17, drugie podwórze.

choroby oczu codziennie . . . **Dr. Garliński**
chor. wener. i skórne codzien. **Dr. Dutkiewicz**
choroby kobiece codziennie . . **Dr. Łucowski**
chor. wewnętrz. i dziec. (płuc i serca) **Dr. Osiecki**
chor. kobiece i chirurg. codz. **Dr. Artyfikiewicz**
chor. skórne i weneryczne codz. **Dr. Skusiewicz**
choroby nerwowe środa i piątek . Dr. Mittelstaedt
choroby kobiece i chirurgiczne codziennie **Dr. Marx**
choroby oczu codziennie . . . **Dr. Michalski**
chor. skórne i wener. codzien. **Dr. Stawowczyk**
choroby wewnętrzne i dzieci codziennie **Dr. Jokiel**
ch. chirurg., uszu, gardła i nosa codz. **Dr. H. Goldberg**
ch. kobiece poniedz., środa, piątek **Dr. Goldenberg**

GI: 1) Lecznica otwarta codzień prócz świąt;
2) Porada 3 mk. Operacja i opatrunki wszelkiego rodzaju—od umowy. 4035—26

Ważne dla Kupców!

odę kolońską „Brazay'a" i inne,
erfumy różnego rodzaju,
astę do paznogci „Oja", 655—1
zczoteczki do zębów i rąk,
asty do podłóg,
alatyn we wszystkich kolorach,
udry, Kremy i Szampony
oraz przetwory chemiczne
poleca hurtowo po cenach przystępnych
Jakób Brykman,
Łódź, ul. Zachodnia № 41.

aty fotograficzne (używane)

ich rozmiarów i systemów **są do nabycia**
ładzie przyborów fotograficznych
lfreda Pippel, ul. Nawrot 2. 668—4

! PRECZ Z PASKARSTWEM !

7 mk. najtrwalszą nieprzemakalną skórą imitac. zeluje podzelownia „ERFAG", Zamówienia przyjmuje zatwierdzony przez władze

Sklep Komisowy „PROGRES"
w Łodzi, ul. Piotrkowska № 175.

Tamże przyjmowane są wszelkiego rodzaju towary do aży komisowej.
UWAGA: Zamiejscowym wysyła się franko przez pocz- otrzymaniu powyższej kwoty odcinek „Erfagu" na elówek i 30 szt. patent ochraniaczy spiralnych. Każdą parę zeluje się lub wysyła **bepłatnie.** 043-1

d materjałów dentystycznych
gólnik i Samuels

mieści się obecnie przy ul. 934—2
rkowskiej № 23, front, I piętro
kład otwarty od godz. 9 do 7 bez przerwy.

eklama

jest tylko wtedy wyrazem
iedzy, Sztuki i Kultury
łosi **PRAWDĘ** za pomocą środków etycznych!
zczędną i pomysłową reklamę
zapewnić może jedynie
RO REKLAMY ALEKSANDRA GERSDORFA
(Oddział Polskiego Biura Reklamy Prasowej)
dź, ul. Piotrkowska 84, Telefon 94.
uje się ogłoszenia do wszystkich pism miejscowych i zamiejscowych. 472—3

dacy popierajcie przemysł swojski.

Wytwórnia obuwia drewnianego, sukiennego i skórzanego.
a czasie: Specjalność **sandały.**
Szymon Siebencichen
Łódź, Zgierska 58. 827—5

ROBOTA SOLIDNA.

IERZBĘ leczy radykalnie **SKABIODERMA MOTOR**

Ogłoszenie.

kcja Towarzystwa Ubezpieczeń „Przezorność" podaje do ści publicznej, że polisa p. Brunona Georga Augusta Al- mmana za № 13123 z dnia 5 czerwca 1906 zaginęła. Dyrek- zawiadamia, że zgodnie z uwagą 2-a do § t. ustawy To- a, zagubiona polisa uznaną będzie za nieważną, jeżeli nie zedstawiona Dyrekcji w ciągu 6 miesięcy od daty ostat- łoszenia i w tym wypadku, zamiast polisy № 13123, wy- anie dublikat. 628—3

Niniejszym podajemy do łaskawej wiadomości Panów **Aptekarzy, Restauratorów, Właścicieli składów win** i **Stolarzy** w **Łodzi** i w **okolicy**, że przyjmujemy zlecenia na

sprowadzanie spirytusu i wódki z Monopolu Wódczan. w Sieradzu.

FELIKS SZCZECINSKI i S-ka

Biuro Ekspedycyjno-Przewozowe. PIOTRKOWSKA 89. Składy: Kilińskiego 119.

BUSKO

Sezon od 1 czerwca do 30 września
Kąpiele siarczano-słone i mułowe. Zakład hydropatyczny. — Gimnastyka lecznicza.

Wskazania: PRZEWLEKŁE ZAPALENIA, REUMATYZM, ARTRETYZM, OTYŁOŚĆ, CHOROBY KOBIECE, NERWOWE, SKÓRNE, PRZYMIOT.

Dojazd: Od stacji Kielce 50 kilom. malowniczej szosy końmi lub samochodem prywatnym. Przy zakładzie 25 pokojów umeblowanych, szereg willi prywatnych. Ceny umiarkowane, wypłaty w koronach.

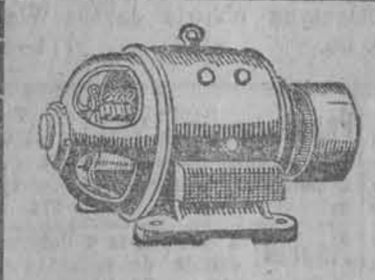
Pensjonatów niema. Dawny szpital sezonowy nieczynny. Bieliznę i pościel najlepiej przywozić ze sobą. Bez karty porady, wydanej przez któregokolwiek z lekarzy, praktykujących w Busku, kąpieli leczniczych otrzymywać nie można.

Informacje wysyła zarząd zakładu. — — — Adres dla listów i depesz: BUSKO, ZAKŁAD.

Dyrektor zakładu **Dr. Grabowski.**
552—6 Inspektor i lekarz zakładowy **Dr. Sulimierski.**

Zenon Pozner=Szczygielski

„Jednostka wobec świadomości narodów".
Do nabycia we wszystkich księgarniach. 688—3

Knapik, Szenberger i S-ka

Przejazd 6 **Łódź** Przejazd 6

Biuro elektrotechniczne oraz warsztaty reparacyjne.

Instalacja elektrycznego oświetlenia i siły. Reparacja elektrycznych dynamomaszych i motorków. Budowa kolektorów i zapasowych części do dynamomaszyn i motorów.
Skład materjałów instalacyjnych.
Wykonanie piorunochronów, telefonów i dzwonków, reparacja elektrycznych aparatów kuchennych oraz badanie istniejących instalacji.

= Reparacje wykonywują się szybko i po przystępnych cenach. = 7169—4

Sprzedaż detaliczna i hurtowa.

Nie kupujce RESZTEK

póki się nie przekonacie, że tylko przy ul. DZIELNEJ № 34, m. 14, sprzedają o wiele taniej, niż we frontowych i komisowych sklepach, bo w mieszkaniu prywatnem, różne resztki i towary: na bluzki, suknie, kostjumy, na męskie ubrania i palta, na *spodnie, oraz szewioty*, bostony, krep-tuch, sukna, podszewki i alpaga. UWAGA: Towary są najlepszych gatunków. Tiul na bluzki po Mk. 12 za arsz. etamina dubeltowa po Mk. 24 za arsz **Ceny stałe!**

PASY

wielbłądzie, parciane i skórzane
Fabryki pasów
S. Beitner w Warszawie.
Reprezentacja: **Dom Handlowy J. Jüngster**
Łódź, ul. Krótka № 12. 890-3

Pierwszorzędny Krawiec Wojskowy
Sz. Weksler, ul. Piotrkowska 32

przyjmuje wszelkie roboty i dostawy dla wojska z własnego oraz powierzonego materjału. Specjalny oddział robót dla straży ogniowej. Przyjmuje się również różne przeróbki. Solidne wykonanie. Skład różnych przyborów dla wojska. 183—1

Kto raz spróbował, ten przekonał się, że tylko „Mary"
jest najlepszą terpentynową
PASTĄ DO OBUWIA

Pasta **„Mary"** dzięki swym własnościom chemicznym czyni skórę odporną na wilgoć, zapobiega pękaniu i nadaje obuwiu piękny połysk. Żądać wszędzie. Przedstawiciel na Łódź i okolice. D. Markus, Piotrkowska № 59. 387—16

Biuro „Pośrednictwa Pracy"
przy Łódzk. Żydow. Tow. „Ochrona Kobiet",
Zielona № 11 457-3
poleca na sezon wakacyjny wykwalifikowane nauczycielki, freblanki i bony.
Godziny przyjęć od 4—6-ej.

PRECZ z PAPIEROSAMI i CYGARAMI!
Używajcie tylko pastylek

NIEPAL

Klaskiego, Warszawa, Marszałkowska 60 z marką **„Słoń"**
Cena pudełka Mk. 6. 505-12
Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.

Młoda panna

powróciła z Moskwy
poszukuje szycia
po domach. Oferty do adm. „Głosu" sub. „P. W."

Lekarz-Dentysta
Feliks Seidengart
wznowił przyjęcia.
Zawadzka № 10.
Przyjmuje 10 — 1 i 3 — 6. 801—2

SZANUJCIE WASZE PIENIĄDZE.

Przyjmuje się do zacerowania wszelkich **dziur** w wszystkich towarach i ubiorach, dziury wypalone oraz przez — mole zniszczone —
— Ceruję nie do poznania. —
Ceny przystępne Proszę się przekonać.
Zawadzka 28 (II p., fr.)
M. GRYNBAUM.

Meble salonowe

w dobrym stanie zaraz do — sprzedania. —
Dzielna 50, front, III p., lewe wejście. 781—3

Lekarz-dentysta
S. Rosenblatt
Andrzeja № 9.
Leczy i usuwa zęby zupełnie bez bólu według najnowszych metod. Zęby sztuczne bez podniebienia. Reparacje na poczekaniu. Ceny bardzo przystępne. 765—5

Wielki wybór różnych
MEBLI
nowych i używanych tanio do nabycia tylko 676—3
Piotrkowska № 18.

Angielski w Poddębiu
Angielka przyjeżdża w lipcu.
Zapisy na lekcje jęz. **Angielskiego** przyjmuje pensjonat W-nej p. Wołczaskiej w Poddębiu w domu Łabuka. 393—3

Dr. med. W. Kotzin
UL. PIOTRKOWSKA 71
Choroby serca i płuc
przyjmuję od godz. 10—11 rano od 4—6 pp. 7554—10

Lekarz-dentysta
C. Zarycka
powróciła
przyjmuje **Milsza 19.**
Leczenie zębów, wyrywanie bez bólu, złote korony, zęby sztuczne.

Dr. H. Różaner
Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 5—8 wiecz.
Dzielna № 9. 314-

Dr. Ludwik FALK
Choroby skórne i weneryczne
przyjmuje
od 10—12 r. i od 5—7 pp.
NAWROT 7. 781—4

Dr. S. Kantor
Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i dróg moczopłciowych (niemoc płciowa). Leczenie promieniami Röntgena i światłem.
Piotrkowska № 144,
róg Ewangelickiej.
Godziny przyjęcia: 9 — 2 rano 6—8 po poł. Dla pań od 5—6 p.p. 575—3

Dr. med. Artur Banas
Chirurg-Urolog.
Chirurgja, choroby nerek, pęcherza moczowego i dróg moczowych.
Przyjmuje od 5—7 po poł.
oprócz niedzieli.
Pasaż Majera 11. 296—10

Dr. L. Prybulski
Choroby skórne, weneryczne, moczopłciowe i niemoc płciowa.
Godz. przyjęć od 9—2 i 4 ½—8 w. dla pań od 5—6.
Zawadzka № 1, róg Piotrk. 9313—151—1

Dr. Szumacher
choroby skórne i weneryczne.
Godz. przyjęć: od 4 do 7, w niedziele i święta od 11 do 1-ej.
Benedykta № 1.

Dr. Feliks Skusiewicz
ul. Andrzeja 11.
Choroby skórne weneryczne.
Godziny przyjęć: od 9—11 i od 5—7 i pół po poł. Panie 11—12 rano. 179—11

Inżyn.-mechanik
z 10-cio letnią praktyką w kraju i na południu Rosji w przemyśle żelaznym, samodzielny kierownik oddziału
poszukuje odpowiedniej posady.
Oferty do biura ogłoszeń Teofila Pietraszka, Warszawa, Marszałkowska 115, dla „J. R." 470—3

NA WYPŁATĘ
towary damskie, męskie, dziecinne, bluzki, obrusy i kołdry
Ch. Markowicz i S-ka
Piotrkowska № 37, w podwórzu. 091—3

Ważne dla krawczyń!
FABRYKA DO TAMBOROWANIA
IZAK BER, Południowa № 6.
Wykonanie **najnowszych fasonów:** ażur, sznurki, **2-igłowe sznurki,** ręczne roboty i t. d.

Tkalnia sztuczna.
Tkanie różnej formy **dziur** sztucznie nie do poznania tak w męskim, damskim i wojskowym ubiorze, jak we w szystkich towarach.
Piotrkowska 117.

Ogłoszenia drobne.

A. A. A. A. A. Uwaga! Kupuję garderobę, futra, bieliznę, dywany, pianina, kwity lombardowe. Wólczańska 43, m. 6. Płacę najwyższe ceny. 225—15

A. A. A. A. A. Wyprzedaż! Okazyjnie tanie do nabycia resztki angielskiego szewiotu na eleganckie męskie lub damskie ubrania i palta. Piotrkowska 56, prawa oficyna, II wejście. M. Bryl. 854—3

A. A. A. A. Piłki do reparacji przyjmuje klinika lalek. Przejazd 14. 835—1

A. A. A. A. Baczność! Resztki najtaniej, bo w mieszkaniu prywatnem. Rozmaite resztki na męskie, damskie i dziecinne ubrania i palta. Towary na bluzki, sukno szewioty, jedwabie, muślin de lin, batysty, etaminy, kretony. Kilińskiego 40 (Widzewska) front II piętro m. 10, na prawo. 312—10

A. A. A. English Yonng Lady (London college Educ) gives Lessons. Andrzeja 38 m. 7, from 11—1 a. m. 941—2

A. A. A. Do sprzedania kompletne urządzenie sklepu towarów manufakturnych oraz drzwi żelazne z ramą i maszyna do szycia. Główna 21. 650—5

A! A! Meble różne wyprzedam. Łóżko, materace szafy, bieliźniarkę, otomanę, kredens, stół, krzesła, umywalnię, salonowy garnitur mebli, kapy pluszowe, gramofon Piotrkowska 261 m 4, front. 319-10

A. Łóżka, materace, szafy, otomanę, biurko, lustra, stół, krzesła, komodę, łóżeczko sprzedam tanio. Piotrkowska 223—3, I p., front. 622—6

A. Łóżka, szafy, stoły, krzesła, otomany sprzedaje najtaniej. Piotrkowska 101. Korczak. 855—3

A. Meble z kilku pokoi, maszynę do pończoch sprzedam. Piotrkowska 169—9. 879—3

A. Meble sprzedaję—szafy łóżka, kredensy, otomany, garnitur cały, lodownia, pianino, Piotrkowska № 108, Przeździecki. 852—3

Abiturjentka Pabjanickiej Wyższej Szkoły Realnej przyspasabia do klas starszych wszystkich szkół średnich. Poszukuje na lato lekcji tu albo w „Helenówku". Zgłoszenia przyjmuje kancelarja gimnazjum żeńskiego, Południowa 18, od 4 do 6 wiecz. 651—5

Ciechocinek. Pensjonaty L. Żurkowskiej, obok łazienek, dworki „Poraj" i „Juljanówka". Ceny przystępne. 70—12

Akuszerka Nowakowska mieszka obecnie Dzielna № 34. 721—14

Do sprzedania aparat fotograficzny „momentalny" amerykański, na pocztówki. Wskazówki—nauka gratis. Wiadomość: Konstantynowska 14, II wejście, II piętro, R. Kisielewska. 866—3

Do wynajęcia od zaraz 7 pokoi na I piętrze i 6 pokoi na parterze z wszelkiemi wygodami, zupełnie odnowione. Skwerowa 1, (od 12—3). 873—2

Dywany dwa smyrneńskie i 1 perski z 15.000 mk. Kostjum letni granatowy, oryginalny paryski, ostatnia nowość, za 1.200 mk. do sprzedania, Południowa 20, m. 15, od g. 3—5 pp. 722—3

Dwa pokoje z kuchnią i elektrycznością, I-sze piętro, do wynajęcia. Al. Kościuszki 26. 724—3

Dwie sale małe, podwójne światło, w śródmieściu, odpowiednie dla każdej fabrykacji. Al. Kościuszki 26. 725—3

Dla studni pompa do wody zaskórnej do sprzedania. Al. Kościuszki 26. 726—3

Do wynajęcia od 1 lipca sklep, pokój i kuchnia, sklep i pokój, pokój z kuchnią, sklep pojedynczy. Wiadomość u stróża, ul. Rozwadowska 36, od 10—1. 734—3

Farba do wełny i bawełny w cenie Mk. 40.— za kilo do nabycia w składzie aptecznym A. Lipszyca, Zgierska 8. 772—6

Fortepian Krzesła, mandolina, garniturek kryty i lustro do sprzedania. Południowa 2, stróż wskaże. 587—4

Fortepian do sprzedania. Obejrzeć można: Kościuszki 39, od 10—12 przed poł. Bliższe informacje: Grand Hotel № 27, od g. 2—3. 659—3

Fryzjerski zakład z wyrobioną klijentelą, egzystujący przeszło 30 lat, do sprzedania. Oferty pod „Fryzjerski" w „Głosie" 657—2

Gospodyni do samotnej starszej osoby przyjmie posadę. Oferty proszę składać do Biura „Merkur" Łódź, Piotrkowska 82, sub „Gospodyni" 882—1

Inteligentna młoda panienka poszukuje posady do sklepu lub za kasjerkę. Może złożyć kaucję. Łaskawe oferty do „Głosu" pod „S. M." 880—3

Inteligentna maszynistka potrzebna na prowincję. Oferty składać w „Głosie" pod „Brzeziny" 736—3

Kupuję różne resztki. Płacę najwyższe ceny, byle dobry materjał. Kilińskiego 40 m. 10, front, II piętro. 313—10

Kupuję wszelką używaną garderobę, meble, bieliznę i najróżniejsze domowe ruchomości. — Płacę najlepsze ceny. Weinreich, Benedykta № 19 (róg Długiej) front, sklep. 799-12

Kompletne sypialnie mahoniowe złocone, białe i jasne dębowe do sprzedania. — Piotrkowska 17. Wiadomość w hotelu. 418—6

Kinematograficzna kompletne urządzenia różnych systemów i świateł. Stacja akkumulatorów i dynamo ręczne na 40 volt, oporniki, transformatory i wszelkie części. Wypożyczalnia film własnych i powierzonych poleca Biuro „Merkur" Łódź, Piotrkowska 82. 883—1

Leżanka, szafa, 6 krzeseł dębowych, fotel na biegunach tanio sprzedam. Cegielniana 64—9. 898—1

Lód do sprzedania na pudy i wozy. Przejazd № 75. 714—3

Manicure podług najnowszego systemu po powrocie z Moskwy. Zawadzka № 24, front, I p. m. 6. 700—3

Meble: cztery pokoje do sprzedania do 28 czerwca. Ewangielicka 7, m. 8, od 11-ej do 1-ej. 799—2

Manufaktura Bawełniana „Teodor Seiler", Łódź, Piotrkowska 265, wyrabia: bawełniane towary na ubrania i bluzki, sienniki, koce, towar koszulowy, ręczniki, podszewki i różne inne towary. 709—3

On donne une chambre en échange des leçons françaises. Demander Andrzeja 7-8 de 10—12 et 2—4. 753—4

Pokój umeblowany z gazowem oświetleniem, może być i z pościelą do wynajęcia, Piotrkowska 112 m. 6. 762—3

Pensjonat M. Wołczaskiej w Poddembiu pod Tuszynem, w domu Labuka. Łódź, Cegielniana 86, m. 8, od 12—4 po poł. 371—12

Potrzebna francuzka do konwersacji. Oferty pod „Nauczycielka 3" w „Głosie"

Pianina, fortepiany nowe i używane, reparacje, strojenie, przewożenie, zamiana, kupno instrumentów. Ceny niskie; można na raty. Chodkowski, ul. Sienkiewicza 25. 703a—6

Poszukuję od zaraz jednego lub 2 pokoi z kuchnią, w śródmieściu, z oświetleniem, wygodami, w porządnym domu. Oferty w „Głosie" pod „E. S." 771—2

Pokój jeden lub dwa, umeblowany, dla chrześcijanina od zaraz do wynajęcia. Południowa 6, m. 6. 833—1

Psa (dobermana) tresowanego sprzedam. Andrzeja № 37. Wiadomość u stróża od 10—4 pp. 790—3

Pensjonat w „Helenówku". Komunikacja tramwajem zgierskim. Bliższe informacje w cukierni p. Białkina, ul. Cegielniana 31, od 6—8. 810—3

Pensjonat Berlinerowej na Wiśniowej Górze, willa Wildemana—otwarty. Przyjmuje zgłoszenia na miejscu. Młodzieży ustępstwo. 824—2

Pianino zagraniczne w dobrym stanie do sprzedania. Skwerowa 13, m. 23, od 1—3 pp. 713—3

Promocję do 1, 2 i 3 kl. gimnazjum zapewnią uczniom i uczenicom korepetycje letnie pod kierunkiem solidnego pedagoga. Zapis od 10—12 w poł. Zawadzka № 29, m. 3. 654—4

Pokój umeblowany, z elektrycznem oświetleniem do wynajęcia. Przejazd 40, m. 17. 905—2

Rower amatorski (okaz wystawowy) bardzo praktyczny, mało używany do sprzedania. Tamże do sprzedania rower firmy „Ormonde" z wolnem kołem, w dobrym stanie. Południowa 39, m. 6, od 2—5 pp. 897—1

Student, znający jęz.: niemiecki, angielski i francuski, poszukuje lekcji. Wiadomość w Biurze Reklam i film „Merkur" Łódź, Piotrkowska 82. 720—3

Sprzedam pół domu drewnianego z ogrodem, w śródmieściu Zgierza i pół morgi ziemi. Wiadomość: Zgierz, Średnia 39, I. Szneider. 885—1

Sklep z pokojem odstąpię 2 wystawy, gaz czynny, kabel elektryczny, woda, zlew, klijentela kapelusznicza, komorne 1200 mk. rocznie, kontrakt roczny. Na żądanie urządzenie sklepowe. Rozwadowska 4 (obok Piotrkowskiej). 737—3

Tapicer-dekorator przyjmuje wszelkie obstalunki i reparacje po niskich cenach. Cegielniana 64—9. 869—2

Tanio chemiczne pranie garderoby męskiej, nieszkodliwemi dla garderoby środkami. Tkalnia sztuczna, Piotrkowska № 117. 846—1

Udzielam lekcji na cytrze koncertowej. Długa 12, m. 13. 853—1

Uczenica kl. VI-ej poszukuje posady na przychodnię do zajęcia się dziećmi. Łaskawe oferty do „Głosu Polsk." pod „R. G." 819—5

Zgubiono paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Jonasza Iserowskiego, za № 90676-4. 703—3

Zaraz do sprzedania pokoje: sypialny, jadalny i kuchnia z kompletnem urządzeniem. Lipowa 57, m. 12, III piętro. 707—3

Zgubiono paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Hersza Sybilskiego. 708—3

Zgubiono kartę węglową, wydaną dla Tanich Herbaciarni Robotniczych przy Stowarzyszeniu oświatowem „Światło" 876—1

Zgubiono paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Fajwla Abzatza. 716—3

Zgubiono paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Marica Rosenberga. 715—3

Zgubiono paszport, wydany w Łodzi, na imię Abrama Flauma. 768—3

Zgubiono dowód osobisty, wydany przez Prezydj. Policji w Łodzi, na imię Dawida Morgensterna. 878—3

Zgubiono paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Ewy Bielskiej. 873—1

Zgubiono paszport niemiecki za № 200058-9 na imię Abrama Józefa Fogla i różne papiery. Łaskawy znalazca zechce zwrócić na ul. Rokicińską № 15.

Zgubiono paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Rosy Kapłan. 784—3

Zgubiono paszport, wydany w Łodzi. na imię Estery Kliger. 793—3

Zgubiono paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Moszka Dawidowicza. 797—3

Zgubiono paszport, wyd. przez Prezydjum Policji Państwowej w Łodzi, na imię Wolfa Dresslera. 909—3

Z powodu wyjazdu do sprzedania lustro i cztery krzesła, obite jedwabiem. Nowo-Cegielniana 48, prawa ofic., III piętro. 847—3

Zgubiono paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Hersza Sybirskiego. 708—3

Zgubiono patent i paszport, wydany w Łodzi, na imię Jakóba Anklewicza, Wolborska № 23. 825—2

Zgubiono tymczasowy paszport wydany na imię Le... Altman. ...63—5

Zgubiono paszport, wydany na imię Artura Waldmana. 854—2

Zgubiono paszport niemiecki wydany w Łodzi, na imię Adeli Krotowskiej. 851—3

Zgubiono w Zgierzu paszport niemiecki, wydany w Poznaniu, na imię Kurta Wabmana. 840—

Zgubiono kartę węglową, wydaną za № 7818, na imię Chawy Besser. 841—

Zgubiono legitymację chlebową, wydaną na imię Józefa Kwetmana, na 4 osob. 834—

Zgubiono legitymację chlebową, wydaną na imię Teodora Pieszczyńskiego, na ... osób. 852—1

60 morgów lekkiej ziemi-piaski, część zalesiona na folwarku Ciosny i dom z ogrodem, oficyną i trzy piętrową fabryczką w Zgierzu, Średnia 20, tanio do sprzedania. 828—

Zgubiono paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Icka Bilosra. 813—3

Zgubiono paszport niemiecki, wydany Łasku, gub. Piotrkowskiej, na imię Łaji Pily. 367—

Zgubiono paszport niemiecki wydany w Łodzi, na imię Józefy Czerwiak. 715a—

10.000 pudełek do pasty obuwiowej do sprzedania. Można tysiącami. 380 mk. tysiąc. Karola № 26, m. 26. 787—

Redaktor i wydawca Marceli Sachs.